

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАТ «СЄВЄРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ».....	5
1.1. Загальна характеристика підприємства.....	5
1.2. Організація фінансової служби підприємства	7
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «СЄВЄРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ».....	11
2.1. Аналіз основних показників господарської діяльності підприємства.....	11
2.2. Рух грошових коштів підприємства	15
2.3. Власний капітал підприємства	18
2.4. Характеристика і аналіз витрат підприємства	21
2.6. Фінансові результати діяльності підприємства та розподіл прибутку	27
2.7. Взаємини і розрахунки з бюджетом по податках і неподаткових платежах.....	32
2.8. Дебіторська і кредиторська заборгованість	34
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «СЄВЄРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ».....	37
3.1. Аналіз активів підприємства та джерел їх формування.....	37
3.2. Аналіз показників фінансового стану підприємства.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Функціонування суб'єктів господарювання в умовах жорсткої конкуренції на ринку і необхідність забезпечення належного фінансового стану потребують налагодження системи фінансового управління основними напрямками та аспектами діяльності підприємства. Цьому сприяє розроблення обґрунтованої фінансової політики підприємства, яка базується на плануванні, ресурсному збалансуванні, всебічному аналізі й контролі за її реалізацією.

Метою проходження практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих при навчанні у практиці роботи підприємств; формування професійного вміння приймати самостійні рішення в певних виробничих умовах; оволодіння сучасними методами, формами організації в галузі майбутньої спеціальності.

Для досягнення мети практики на підприємстві ПрАТ «Северодонецький Оргхім» були поставлені наступні завдання:

- розглянути економічну характеристику підприємства;
- дослідити рух грошових коштів підприємства;
- розглянути власний капітал підприємства;
- проаналізувати організацію фінансової служби підприємства;
- здійснити характеристику і аналіз витрат підприємства;
- розглянути надходження підприємства;
- дослідити прибуток підприємства та його розподіл;
- розглянути взаємини і розрахунки з бюджетом по податках і неподаткових платежах;
- дослідити дебіторську і кредиторську заборгованість;
- розглянути фінансові результати діяльності підприємства.
- здійснити аналіз активів та джерел їх формування;
- провести аналіз показників фінансового стану підприємства.

Об'єктом практики є ПрАТ «Северодонецький Оргхім».

Досягнення поставленої мети звіту відбулося завдяки використанню в роботі наступних методів: аналізу, синтезу, індуктивно-дедуктивного, конкретно-історичного, графічного, порівняння та системного аналізу, розрахункового методу.

Інформаційну базу звіту складають законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють фінансові механізми формування і використання бюджетних коштів в Україні, звітні дані Міністерства фінансів України, Держкомстату України, Державної фіскальної служби України, дані ПрАТ «Севєродонецький Оргхім».

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАТ «СЄВЕРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ»

1.1. Загальна характеристика підприємства

Приватне акціонерне товариство «Сєверодонецький Оргхім», поійменоване надалі "Товариство", створено з метою одержання прибутку.

Товариство має права юридичної особи з моменту його державної реєстрації, вчиненої в порядку, встановленому діючим законодавством.

Товариство є юридичною особою приватного права, має відокремлене майно, самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, круглу печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, штамп, бланки, а також знак для товарів та послуг; інші символи юридичної особи. Товариство наділяється цивільною правоздатністю і дієздатністю, має право від свого імені набувати майнові та особові немайнові права та нести обов'язки, виступати позивачем чи відповідачем в суді. Цивільна правоздатність товариства виникає з моменту його створення і припиняється з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про його припинення. Цивільна правоздатність Товариства може бути обмежена лише за рішенням суду. Товариство набуває цивільних прав та зв'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до статуту та закону.

В своїй, діяльності Товариство керується Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законами України "Про господарські товариства", іншими нормативними актами України та положенням Статуту.

Основним напрямками діяльності ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім є виробництво та торгівля мінеральними добривами, використання продуктів розділення повітря; використання горючого газу; експлуатація підіймальних споруд. Спеціалізацією ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» є виробництво та

реалізація мінеральних добрив для хімічних та сільськогосподарських підприємств України та країн СНД.

З метою збільшення обсягів виробництва та всебічного задоволення попиту замовників товариство розширює виробництво та реалізацію своєї продукції.

Випуск мінеральних добрив дозволить підприємству значно збільшити об'єм реалізації продукції. Товариство постійно оновлює і розширює асортимент продукції. Від сезонних змін діяльність товариства не залежить. Ринками збуту продукції товариства є Україна та країни СНД.

Вся продукція, що виробляється ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», сертифікована.

Фактори, які впливають на діяльність та ділову активність ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» пов'язані, насамперед, з проблемами економіки держави, як у фінансовій, банківській, податковій, так і в соціальній та політичній сферах, а саме: недосконалість законодавчої та нормативної бази; інфляційні процеси; нестабільність податкового законодавства та його навантаження на виробників; політичні кризи і таке інше, що не дає змоги довгостроково на перспективу планувати діяльність.

Найбільш істотною власною проблемою для товариства є наявність морально застарілого обладнання, модернізація та оновлення якого потребує суттєвих інвестицій. Впливає на діяльність товариства послідовна політика держави щодо розвитку хімічної галузі та сільського господарства, підприємствам якої постачає свою продукцію ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Підвищення цін на природній газ, електроенергію та матеріали обумовлює підвищення собівартості мінеральних добрив, що веде до зниження конкурентоздатності продукції товариства. Для підтримання єдиного рівня цін ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» збільшує обсяги виробництва та заходи по зниженню собівартості продукції.

1.2. Організація фінансової служби підприємства

Організація - це процес створення структури ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім», яка дає можливість людям ефективно працювати разом для досягнення його цілей. Існує два основних аспекти організаційного процесу. Одним з них є поділ ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» на підрозділи відповідно цілям і стратегіям, а інший, більш фундаментальний - взаємовідносини повноважень, що пов'язують вище управління з нижчими рівнями працюючих і забезпечують можливість розподілу і координації задач. Організаційна структура ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» представлена на рис 1.1.

Рис 1.1. Організаційна структура ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім»

Директор ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» є початком лінії влади організації. В свою чергу він має право:

–діяти від імені ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» на основі діючого положення без окремого доручення на це, по питаннях, що відносяться до компетенції підприємства;

–організувати роботу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» на основі колегіальності та єдиноначала в обговоренні і розв'язанні всіх питань по керівництву ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» зі встановленням конкретної відповідальності посадових осіб за стан справ на дорученій ділянці роботи;

Безпосередньо директорів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» підпорядковуються: головний бухгалтер, юрист, інженер з охорони праці, начальник комерційного та виробничого відділів.

До фінансового сектора ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» можна віднести підрозділи бухгалтерії, планово-економічного відділу, фінансової служби. Перелічені вище структурні підрозділи мають безпосереднє відношення до фінансів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім», до яких належать відносини між підприємством і бюджетом, із усіх видів платежів до бюджету; підприємством і позабюджетними фондами як щодо внесків всіх видів відрахувань і платежів до них, так і фінансування з них; підприємством і банками з приводу одержання і повернення кредитів, а також сплати процентів за ними; підприємством і його постачальниками та споживачами з приводу виконання господарських договорів і зобов'язань; підприємством і його засновниками з приводу формування статутного фонду; підприємством і страховими організаціями щодо формування і використання страхових фондів; усередині підприємства (з приводу розподілу прибутку; фонду оплати праці; коштів на формування основних та обігових засобів); підприємством і різними організаціями з приводу інвестування коштів в акції та облігації і отримання дивідендів, відсотків за ними; підприємством і державою в процесі здійснення програми приватизації.

Фінансову службу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» очолює головний бухгалтер, який, призначається на посаду рішенням директора ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім». Головний бухгалтер здійснює керівництво працівниками бухгалтерії ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім». Керує працівниками бухгалтерського обліку підприємства та розподіляє між ними посадові завдання та обов'язки.

В обов'язки фінансової служби входить управління та керівництво процесом виконання бюджету коштів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», забезпечення своєчасного та правильного його планування щодо видаткової частини.

До функцій головного бухгалтера відносяться: ведення бухгалтерського і податкового обліку відповідно до національних стандартів і нормативних актів, що діють на Україні; надання податкової, фінансової і статистичної звітності в терміни й органи, установлені чинним законодавством; моніторинг, аналіз і планування поточної діяльності підприємства; надання щорічного звіту в органи правління товариства.

Фінансовий відділ займається: бюджетним контролем, плануванням нормативних витрат виробництва, прогнозуванням отримання певної маси прибутку. Головним критерієм оцінки успішної діяльності підприємства, хоча і не єдиним, є отримання прибутку. Наявність та використання засобів, необхідних для реалізації планів.

Маркетинговий відділ: відповідає за вивчення ринку, панування товарного асортименту, просування та стимулювання збуту, відповідає за точне виконання торгівельних та рекламних планів і програм маркетингу та за їх ефективність.

Відділ збуту: несе відповідальність за збут та розподіл продукції, за вибір найбільш ефективних каналів збуту.

Комерційний відділ виконує комплексне та своєчасне забезпечення підприємства всіма необхідними для його виробничої діяльності засобами виробництва та матеріальними ресурсами (обладнанням, сировиною, матеріалами, напівфабрикатами, паливом, комплектуючими виробами, запасними частинами, спецодягом, інструментом, господарчим інвентарем і таке інше). Проводить вивчення кон'юнктури ринку, в тому числі закордонного, тобто його маркетинговий аналіз. Впроваджує нові продукти та технології на підприємстві. Бере участь у переговорах, готує проекти договорів з підприємствами, організаціями і фірмами, співпрацює з

установами, державними органами та громадськими організаціями з питань, пов'язаних з діяльністю Служби. Формує клієнтську базу та використовує її при поширенні інформації про діяльність ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім». Займається рекламно-інформаційними проектами. Забезпечує розробку та супровід нових проектів на підприємстві. Проводить реалізацію послуг та товарів належачіх ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім».

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «СЄВЕРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ»

2.1. Аналіз основних показників господарської діяльності підприємства

Фінансовий відділ ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» здійснює фінансове планування, шляхом складання фінансового плану на наступний рік. Фінансове планування обмежується складанням фінансового плану. Метою складання фінансового плану є визначення фінансових ресурсів, капіталу і резервів на підставі прогнозування величини фінансових показників: власних оборотних коштів, амортизаційних відрахувань, прибутку, суми податків.

ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» самостійно планує свою діяльність, виходячи з попиту на роботи, послуги, необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку підприємства, підвищення особистого прибутку працівників. Основу планів складають договори зі споживачами та постачальниками.

Аналіз основних показників господарської діяльності ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведений у табл. 2.1.

За даними аналізу основних показників господарської діяльності ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. Обсяг виробництва у 2015 р. зменшився на -216038,04 тис. грн., а у 2016 р. збільшився на 212139,04 тис. грн., темп росту склав 311,3 %.

Дохід в сумі (без ПДВ) у 2015 р. зменшився на -217032 тис. грн., а у 2016 р. збільшився на 197203 тис. грн. темп росту склав 298,4 %. Дохід в % до об'єму виробництва у 2015 р. зменшився на -0,99 %, а у 2016 р. зменшився на -4,11 %

Таблиця 2.1

Аналіз основних показників господарської діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Показники	Од. виміру	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2015 р. у % до 2014 р.	Відхилення у сумі 2015 - 2014		2016 р. у % до 2015 р.	Відхилення у сумі 2016 - 2015	
						+	-		+	-
1. Обсяг виробництва	тис.грн.	348071	109336	326259	31,4		-238735	298,4	+216923,0	
2. Дохід в сумі (без ПДВ)	тис.грн.	316428	99396	296599	31,4		-217032	298,4	+197203,0	
3. Дохід в % до об'єму виробництва	%	90,91	90,91	90,91	100			100		
4. Витрати на збут в сумі	тис.грн.	22202	839	588	3,8		-21363	70,1		-251,0
5. Витрати на збут в % до об'єму виробництва	%	6,38	0,77	0,18	12,1		-5,61	23,4		-0,6
6. Результат від основної діяльності	тис.грн.	1347	6643	27416	493,2	+5296,0		412,7	+20773,0	
7. Результат від основної діяльності в % до товарообігу	%	0,43	6,68	9,24	1553,5	+6,3		138,3	+2,6	
8. Інші операційні прибутки	тис.грн.	24107	13322	25101	55,3		-10785	188,4	+11779,0	
9. Інші операційні витрати	тис.грн.	39358	19627	22698	49,9		-19731	115,6	+3071,0	
10. Інші позареалізаційні прибутки	тис.грн.	24308	14	1294	0,1		-24294	9242,9	+1280,0	
11. Інші позареалізаційні витрати	тис.грн.	4864	2319	2691	47,7		-2545	116	+372,0	
12. Прибуток (збиток) до оподаткування	тис.грн.	20791	4338	26019	20,9		-16453	599,8	+21681,0	
13. Прибуток (збиток) до оподаткування в % до товарообігу	%	6,57	4,36	8,77	66,4		-2,21	201,1	+4,4	

Динаміка показників виробництва та чистого доходу ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведена на рис. 2.1.

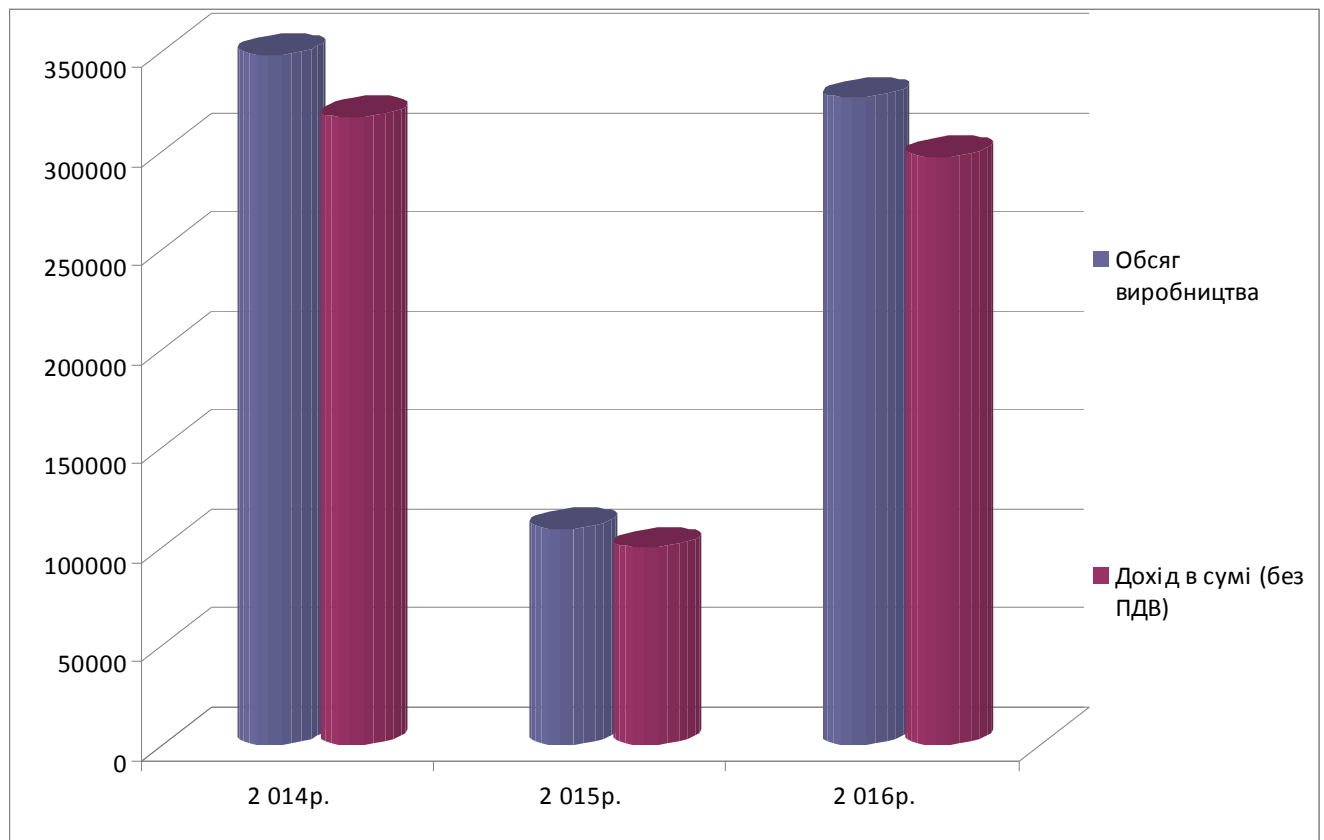

Рис. 2.1 Динаміка показників виробництва та чистого доходу ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Витрати на збут в сумі у 2015 р. зменшились на -21363 тис. грн., а у 2016 р. зменшились на -251 тис. грн., темп росту склав 70,1 %. Витрати на збут в % до об'єму виробництва у 2015 р. зменшились на -6,18 %, а у 2016 р. зменшились на -0,65%

Результат від основної діяльності у 2015 р. збільшився на 5296 тис. грн., а у 2016 р. збільшився на 20773 тис. грн., темп росту склав 412,7 %. Результат від основної діяльності в % до товарообігу у 2015 р. збільшився на 6,25 %, а у 2016 р. збільшився на 2,56 %

Інші операційні прибутки у 2015 р. зменшились на -10785 тис. грн., а у 2016 р. збільшились на 11779 тис. грн., темп росту склав 188,4 %. Інші операційні витрати у 2015 р. зменшилися на -19731 тис. грн., а у 2016 р. збільшились на 3071 тис. грн., темп росту склав 115,6 %.

Інші позареалізаційні прибутки у 2015 р. зменшились на -24294 тис. грн., а у 2016 р. збільшились на 1280 тис. грн., темп росту склав 9242,9 %. Інші позареалізаційні витрати у 2015 р. зменшились на -2545 тис. грн., а у 2016 р. збільшились на 372 тис. грн., темп росту склав 116 %.

Динаміка прибутку до оподаткування ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведена на рис. 2.2.

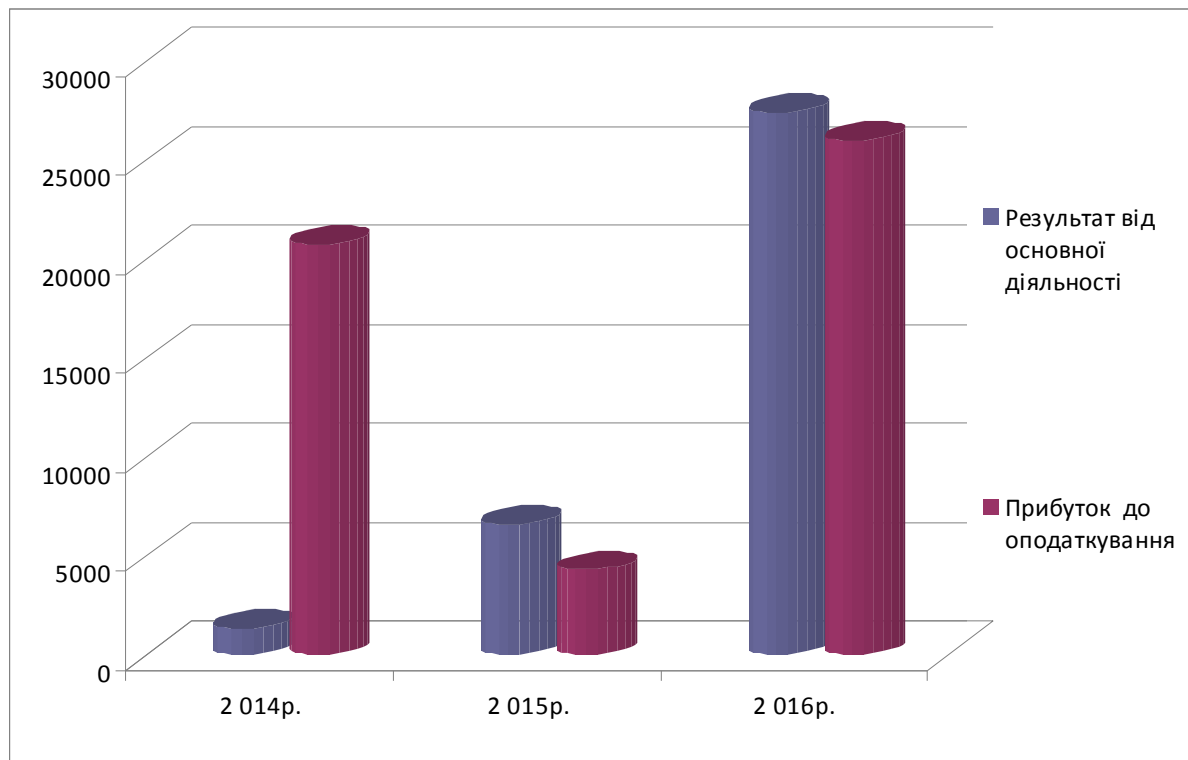

Рис. 2.2 Динаміка прибутку до оподаткування ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Прибуток до оподаткування у 2015 р. зменшився на -16453 тис. грн., а у 2016 р. збільшився на 21681 тис. грн., темп росту склав 599,8 %. Прибуток

до оподаткування в % до товарообігу у 2015 р. зменшився на -2,21 %, а у 2016 р. збільшився на 4,41 %

Таким чином, за результатами проведеного аналізу можна зробити висновок про значне зниження прибутковості підприємства у 2015 р. та зростання її у 2016 р., що відбулось за рахунок зміни обсягів виробництва, у 2015 р. вони зменшились на тис. грн., а у 2016 р. зросли на тис. грн., що характеризується позитивно, та відповідно і позитивно вплинуло на результати діяльності ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім».

2.2. Рух грошових коштів підприємства

Відображення у фінансовій звітності даних про рух грошових коштів (Форма №3 "Звіт про рух грошових коштів") у ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» здійснюється відповідно до вимог П(С)БО 4 "Звіт про рух грошових коштів".

Метою складання звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах (далі - грошові кошти) за звітний період. Основними показниками Звіту про рух грошових коштів є чистий рух грошових коштів по кожному виду діяльності підприємства. Рух коштів ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведений табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Рух коштів ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Стаття				Відхилення у сумі		Темп змін, %	
	2014	2015	2016	2015 - 2014	2016 - 2015	2015 - 2014	2016 - 2015
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності							
Надходження від:							
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	368778	115592	323583	-253186	+207991	31,3	279,9
Покупців і замовників авансів	24107	13322	33387	-10785	+20065	55,3	250,6

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Повернення авансів			541		+541		
Установ банків відсотків за поточними рахунками			11		+11		
Бюджету податку на додану вартість			1		+1		
Інші надходження	24294	10	31198	-24284	+31188		311980
Витрачання на оплату:							
Товарів (робіт, послуг)	312936	102208	259227	-210728	+157019	32,7	253,6
Авансів			37663		+37663		
Повернення авансів			87		+87		
Працівникам			20097		+20097		
Витрат на відрядження			789		+789		
Зобов'язань з податку на додану вартість	50965	15528	2017	-35437	-13511	30,5	13
Зобов'язань з податку на прибуток	3149	198	910	-2951	+712	6,3	459,6
Відрахувань на соціальні заходи	184	126	12118	-58	+11992	68,5	9617,5
Зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів)			4269		+4269		
Інші витрачання	4049	4	33901	-4045	+33897	0,1	847525
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	4592	5780	17643	+1188	+11863	125,9	305,2
Чистий рух коштів від операційної діяльності	4592	5780	17643	+1188	+11863	125,9	305,2
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності							
Реалізація:							
- фінансових інвестицій			1008		+1008		
- необоротних активів	94	62		-32	-62	66	
Отримані:							
- відсотки	14	4		-10	-4	28,6	
Придбання:							
- фінансових інвестицій	4049			-4049			
- необоротних активів	9885	6325	10178	-3560	+3853	64	160,9
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	-13920	-6321	-9170	+7599	-2849	45,4	145,1
Рух коштів від надзвичайних подій							
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-13920	-6321	-9170	+7599	-2849	45,4	145,1
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності							
Надходження власного капіталу	3000			-3000			
Отримані позики	50020	3566	18941	-46454	+15375	7,1	531,2
Інші надходження			650		+650		
Погашення позик	42953	2380	25245	-40573	+22865	5,5	1060,7
Сплачені дивіденди	2		1	-2	+1		

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Інші платежі			1247		+1247		
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	10065	1186	-6902	-8879	-8088	11,8	-582
Рух коштів від надзвичайних подій	737			-737			
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	10065	1186	-6902	-8879	-8088	11,8	-582
Чистий рух коштів за звітній період	737	645	1571	-92	+926	87,5	243,6
Залишок коштів на початок року	27	739	417	+712	-322	2737	56,4
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-25	-967		-942	+967	3868	
Залишок коштів на кінець року	739	417	1988	-322	+1571	56,4	476,7

За даними табл. 2.2 у 2016 році проти 2015 року надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» зросли на 207991 тис.грн., темп змін складає 279,9 %. Надходження від покупців і замовників авансів зросли на 20065 тис.грн., темп змін складає 250,6 %. Інші надходження зросли на 31188 тис.грн., темп змін складає 311980 %.

У 2016 році проти 2015 року витрачання на оплату товарів (робіт, послуг) ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» зросли на 157019 тис.грн., темп змін складає 253,6 %. У 2016 році проти 2015 року витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість зменшились на -13511 тис.грн., темп змін складає 13 %. Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток зросли на 712 тис.грн., темп змін складає 459,6 %. Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи зросли на 11992 тис.грн., темп змін складає 9617,5 %. Інші витрачання зросли на 33897 тис.грн., темп змін складає 847525 %. У 2016 році чистий рух коштів від операційної діяльності склав 17643 тис. грн., проти 5780 у 2015 році.

У 2016 році проти 2015 року надходження від продажу необоротних активів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» зменшились на -62 тис.грн.

У 2016 році проти 2015 року витрати на придбання необоротних активів зросли на 3853 тис.грн., темп змін складає 160,9 %. У 2016 році проти 2015 року чистий рух коштів від інвестиційної діяльності зменшився на -2849 тис.грн., темп змін складає 145,1 %.

У 2016 році проти 2015 року надходження від отриманих позик зросли на 15375 тис.грн., темп змін складає 531,2 %. Погашення позик зросли на 22865 тис.грн., темп змін складає 1060,7 %. Чистий рух коштів від фінансової діяльності зменшився на -8088 тис.грн., темп змін складає -582 %.

Чистий рух коштів за звітній період збільшився на 926 тис.грн., темп змін складає 243,6 %.

Таким чином, основу грошових потоків складають надходження від основної операційної діяльності.

2.3. Власний капітал підприємства

Фінансово-господарська діяльність підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм розпочинається з формування статутного капіталу. Тобто формування первісного капіталу є важливим етапом створення підприємства, оскільки організація кожної справи потребує відповідного фінансового забезпечення [14, с. 87].

Загальний розмір власного капіталу ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» станом на 31.12.2016 року склав 113 116 тис.грн., в т.ч.:

- статутний капітал - 6 127 тис.грн.;
- інший додатковий капітал - 7 364 тис.грн.;
- резервний капітал - 1 534 тис.грн.;
- нерозподілений прибуток - 98 091 тис.грн.

Рішення про відрахування прибутку до резервного капіталу за підсумками діяльності за 2016 рік не приймалось. Нерозподілений прибуток на початок звітнього року складав 66386 тис.грн., на кінець звітнього періоду

склав 98091 тис.грн. За звітний період отримано чистого прибутку в розмірі 31705 тис.грн. Рішення про розподіл чистого прибутку, отриманого за 2016 рік, буде прийнято загальними зборами акціонерів. Розподіл прибутку за 2015 рік не проводився. Загальний розмір власного капіталу (чистих активів) 2016 року більше статутного капіталу

Таблиця 2.3

Склад і структура власного капіталу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» в 2014-2016 рр.

Показники	2014 р.		2015 р.		2016 р.		Відхилення	
	У сумі	Пит. вага	У сумі	Пит. вага	У сумі	Пит. вага	У сумі	Пит. вага
1			2	3	4	5	6	7
1. Статутній капітал	3127	6,26	6127	10,70	6127	7,53	+3000	+1,27
2. Пайовий капітал	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Додатково вкладений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Інший додатковий капітал	7364	14,75	7364	12,86	7364	9,05		-5,70
5. Резервний капітал	524	1,05	1434	2,50	1534	1,88	+1010	+0,83
6. Нерозподілений прибуток (збиток)	38917	77,94	42345	73,94	66386	81,54	+27469	+3,60
7. Неоплачений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Вилучений капітал	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього:	49932	100	57270	100,00	81411	100,00	+31479	

За даними табл. 2.3 власний капітал ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» на кінець 2016 року складає 81411 тис. грн. проти 49932 тис. грн. з у 2014 році. За даними табл. 2.3 збільшення суми власного капіталу за рік склало 24141 тис. грн. що є позитивною тенденцією. За даними табл. 2.2 збільшення суми власного капіталу у 2015 році відбулось за рахунок статутного капіталу. Сума статутного капіталу підприємства збільшилась у 2015 році на 3000 тис. грн. та склала на кінець 2015 року 6127 тис. грн. Інший додатковий капітал

складає 7364 тис. грн. У 2016 році зростання відбулось за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку на 24041 тис. грн., або на 56,77 %.

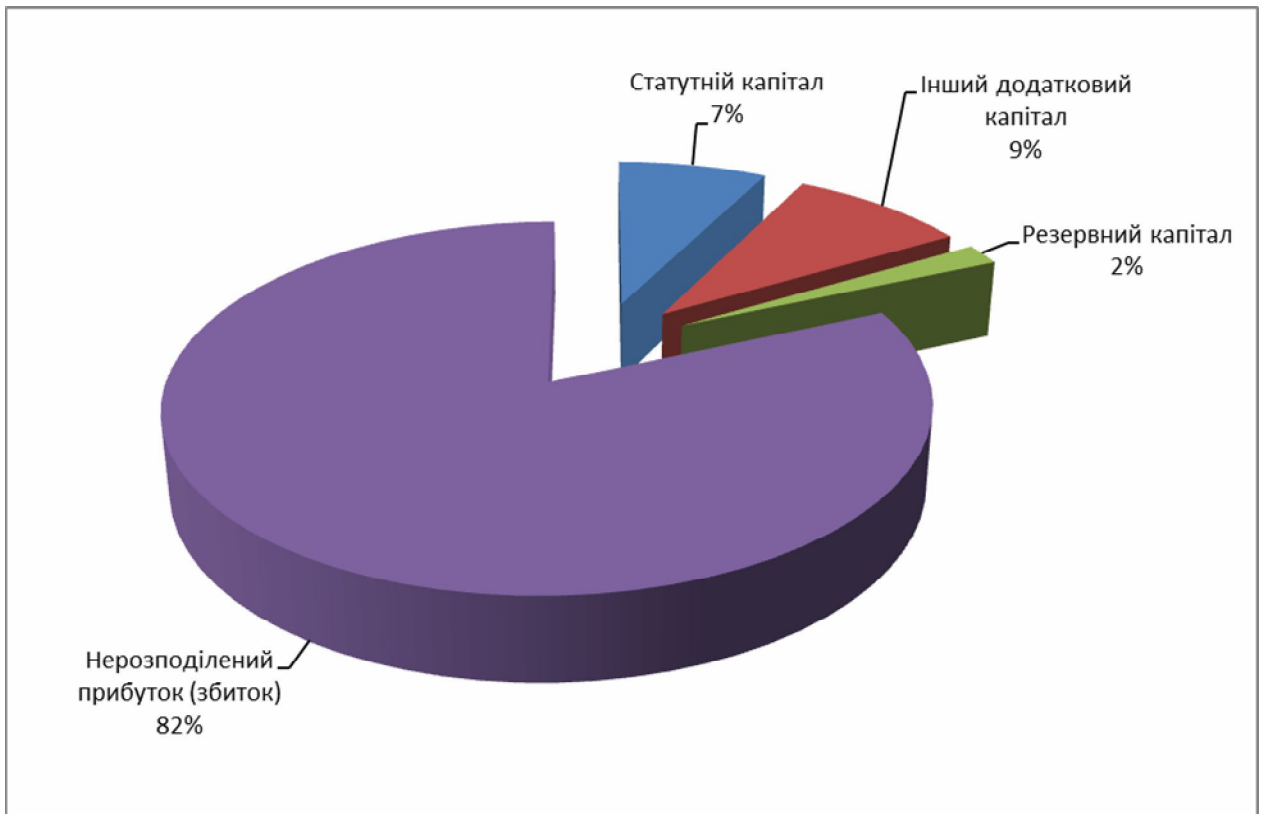

Рис. 2.3 Структура власного капіталу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2016 рік

Протягом 2014-2016 років у структурі власного капіталу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» відбувалось, збільшення частки статутного капіталу та зростання частки нерозподіленого прибутку.

Отже, за результатами проведеного аналізу власного капіталу встановлено, що підприємство має стабільну суму власного капіталу, що зумовлено зростанням прибутку ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» у 2014-2016 роках.

2.4. Характеристика і аналіз витрат підприємства

Згідно П(С)БО 16 «Витрати» витрати операційної діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» групують за наступними економічними елементами:

- матеріальні витрати;
- витрати на оплату праці;
- відрахування на соціальні заходи;
- амортизація;
- інші операційні витрати

Витрати по елементах ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Витрати по елементах ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Найменування показника	роки			Темп зростання, %	
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2015 від 2014	2016 від 2015
1. Матеріальні витрати	172379	63857	227235	37	355,8
1.1 Сировина і матеріали	8618,95	5747,13	27268,2	66,7	474,5
1.2 Напівфабрикати і комплектуючі	22409,27	8301,41	34085,25	37	410,6
1.3 Паливо і енергія	46542,33	14048,54	56808,75	30,2	404,4
1.4 Паливо і видатковий матеріал	29304,43	11494,26	22723,5	39,2	197,7
1.5 Будматеріали					
1.6 Запасні частини	65504,02	24265,66	86349,3	37	355,8
2. Витрати на оплату праці	9406	3022	9406	32,1	311,3
3. Відрахування на соціальні заходи	21881	8396	25926	38,4	308,8
4. Амортизація	8228	3189	10057	38,8	315,4
4.1 Основні засоби	7076,08	2742,54	8548,45	38,8	311,7
4.2 Інших необоротних матеріальних активів	493,68	191,34	502,85	38,8	262,8
4.3 Нематеріальні активи	11	11	48	100	436,4
5. Інші операційні витрати	28580	3597	4763	12,6	132,4
Разом:	240474	82061	277387	34,1	338,0

До складу витрат ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» входять матеріальні витрати, у 2015 р. вони зменшились, темп росту склав 37 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 355,8 %, у т.ч. витрата на сировину і матеріали у 2015 р. зменшились, темп росту склав 66,7 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 474,5 %. Витрати на напівфабрикати і комплектуючі у 2015 р. зменшились, темп росту склав 37 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 410,6 %. Витрати на паливо і енергію у 2015 р. зменшились, темп росту склав 30,2 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 404,4 %. Витрата на паливо і видатковий матеріал у 2015 р. зменшились, темп росту склав 39,2 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 197,7 %. Витрата на запасні частини у 2015 р. зменшились, темп росту склав 37 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 355,8 %.

Витрати на оплату праці у 2015 р. зменшились, темп росту склав 32,1 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 311,3 %. Відрахування на соціальні заходи у 2015 р. зменшились, темп росту склав 38,4 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 308,8 % (рис. 2.4).

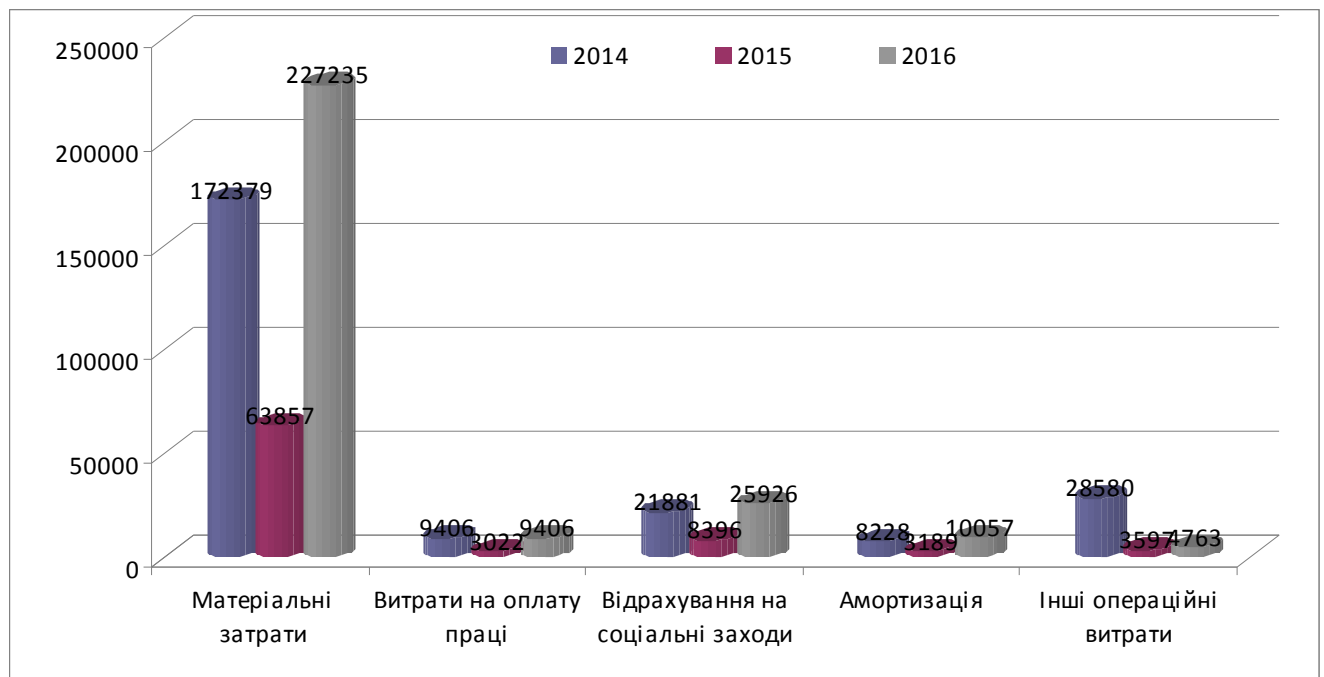

Рис. 2.4 Динаміка витрат ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

Амортизація у 2015 р. зменшилась, темп росту склав 38,8 %, у 2016 р. вони збільшилась, темп росту склав 315,4 %.

Інші операційні витрати у 2015 р. зменшились, темп росту склав 12,6 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 132,4 %.

Загальна сума витрат у 2015 р. зменшилась, темп росту склав 34,1 %, у 2016 р. вони збільшились, темп росту склав 338 %.

Структура витрат ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» у 2016 р наведена на рис. 2.5.

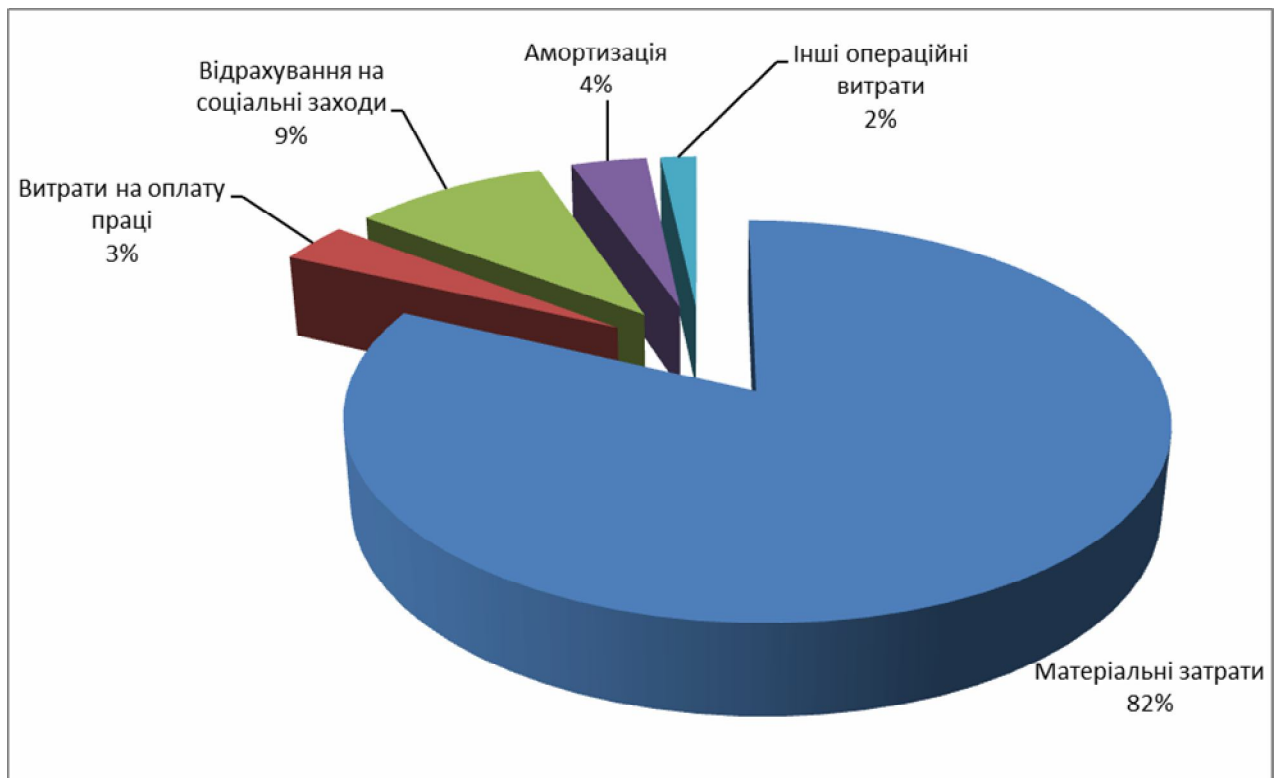

Рис. 2.5 Структура витрат ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» у 2016 році

За даними рисунку 2.3. у структурі витрат ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2016 рік переважають інші матеріальні витрати, які складають 82 %.

Таким чином, за результатами аналізу спостерігається зростаюча динаміка витрат ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

2.5. Надходження підприємства

Грошові надходження дуже часто співпадають з розміром отриманих доходів. Дохід (виручка) від реалізації продукції це загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Крім доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємство може мати також інший дохід від операційної діяльності. Доходи ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014- 2016 рр. наведені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Доходи ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014- 2016 рр.

Показник	2014		2015		2016		Відхилення у сумі, тис. грн.	
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	2015 - 2014	2016 - 2015
Дохід (виручка) від реалізації продукції	316428	86,73	99396	88,17	296599	91,83	-217032	+197203
Інші операційні доходи	24107	6,61	13322	11,82	25101	7,77	-10785	+11779
Дохід від участі в капіталі								
Інші фінансові доходи	14,0		4,0		12,00		-10,0	+8,0
Інші доходи від звичайної діяльності	24294,0	6,66	10,0	0,01	1282,00	0,40	-24284	+1272
Надзвичайні доходи								
Разом	364843	100	112732	100,00	322994	100,00	-252111	+210262

Аналізуючи дані таблиці 2.5 можна зробити наступні висновки основним доходом ТД «Антрацитвуглеінвест» є дохід (виручка) від реалізації продукції, він склав у 2016 році 296599 тис. або 91,83 % у структурі.

Інші операційні доходи у 2016 році складають 25101 тис. грн. або 7,77 %, Загальна сума доходів підприємства має динаміку до зростання у 2016 році складають 322994 тис. грн., збільшення складає у 2016 році 210262 тис. грн.

Розглянемо склад доходів у розрізі напрямків основної діяльності ПрАТ «Севродонецький Оргхім» за 2014- 2016 рр., який наведений у табл.2.6

Таблиця 2.6

Склад доходів у розрізі напрямків основної діяльності ПрАТ
«Севродонецький Оргхім» за 2014 - 2016 рр.

Показники	Роки			Зміна, +/-		Темп приросту, %	
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2015 - 2014	2016 - 2015	2015 - 2014	2016 - 2015
Контролери КМ, КВП, КВ	94775,9	29476,0	90724,9	-65299,9	61248,9	-68,9	207,79
Контактори ТКПД-114, ПК-1146, ПК-753	74124,4	24621,1	77362,3	-49503,3	52741,2	-66,78	214,21
Щіткотримачі 5ТХ.112.034, 5ТХ.112.058, 5ТХ.112.013	57160,6	17916,8	56263,5	-39243,8	38346,7	-68,66	214,03
Діафрагми 5ТХ.456.049; 5ТХ.456.013-02	46466,0	14217,8	35516,3	-32248,2	21298,5	-69,4	149,8
Вентилі ВВ-3, ВВ-32, ВВ-1000	27658,4	10981,2	30593,3	-16677,2	19612,1	-60,3	178,6
Електромагніти ЕТ-52; ЕТ-54	20282,8	1387,1	27428,5	-18895,7	26041,4	-93,16	1877,4
Колісні насоси ТЕ-109.85.15.133	33190,0	10634,5	20747,2	-22555,5	10112,7	-67,96	95,09
Гасники котла 2ТС.116.30.179	15119,9	6357,6	13010,9	-8762,3	6653,3	-57,95	104,65
Разом	316428,0	99396,0	296599,0	-217032	197203	-68,59	198,4

За даними табл. 2.6 обсяг реалізації контролерів у 2015 році зменшився на -65299,9 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 61248,9 або на 207,79 %, обсяг доходу від реалізації склав 90724,9 тис. грн. Обсяги реалізації контакторів у 2015 році зменшився на -49503,3 тис. грн., а у 2016 році

збільшився на 52741,2 або на 214,21 %, обсяг доходу від реалізації склав 77362,3 тис. грн. Обсяг реалізації щіткотримачів у 2015 році зменшився на -39243,8 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 38346,7 або на 214,03 %, обсяг доходу від реалізації склав 56263,5 тис. грн. Обсяги реалізації діафрагм у 2015 році зменшився на -32248,2 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 21298,5 або на 149,8 %, обсяг доходу від реалізації склав 35516,3 тис. грн.

Обсяг реалізації вентилів у 2015 році зменшився на -16677,2 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 19612,1 або на 178,6 %, обсяг доходу від реалізації склав 30593,3 тис. грн. Обсяг реалізації електромагнітів у 2015 році зменшився на -18895,7 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 26041,4 або на 1877,4 %, обсяг доходу від реалізації склав 27428,5 тис. грн.

Обсяг реалізації колісних насосів у 2015 році зменшився на -22555,5 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 10112,7 або на 95,09 %, обсяг доходу від реалізації склав 20747,2 тис. грн. Структура обсягів реалізації продукції ПрАТ «Северодонецький Оргхім» у 2016 р. наведена на рис. 2.6.

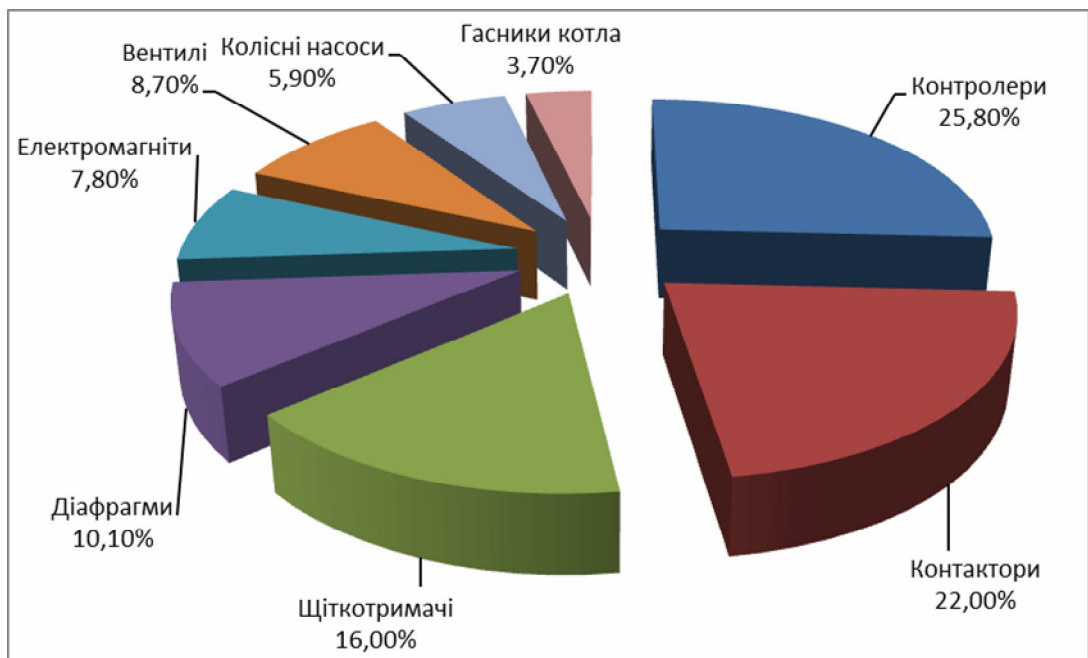

Рис. 2.6 Структура доходів ПрАТ «Северодонецький Оргхім» у 2016 р.

Обсяг реалізації гасників котла у 2015 році зменшився на -8762,3 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 6653,3 або на 104,65 %, обсяг доходу від реалізації склав 13010,9 тис. грн.

Загальний обсяг реалізації у 2015 році зменшився на -217032 тис. грн., а у 2016 році збільшився на 197203 або на 198,4 %, обсяг доходу від реалізації склав 296599 тис. грн.

Таким чином, обсяги надходжень зросли по всіх видах продукції ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», що характеризується позитивно.

2.6. Фінансові результати діяльності підприємства та розподіл прибутку

Фінансові результати визначаються по видах діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Основним джерелом аналізу є «Звіт про фінансові результати». Інформація звітності дозволяє проаналізувати процес формування фінансових результатів, вивчити їх динаміку, з'ясувати вплив зміни відповідних доходів та витрат на приріст фінансових результатів, встановити причини збитків та зменшення прибутку.

Фінансові результати діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведено у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Фінансові результати діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр., тис. грн.

Найменування показника	Роки			Відхилення, тис. грн.		Відхилення, %	
	2014	2015	2016	2015 - 2014	2016 - 2015	2015 - 2014	2016 - 2015
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	368778	115592	351647	-253186	+236055	-68,7	+204,2
Податок на додану вартість	50965	15528	54939	-35437	+39411	-69,5	+253,8
Інші вирахування з доходу	1385	668	109	-717	-559	-51,8	-83,7
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	316428	99396	296599	-217032	+197203	-68,6	+198,4
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	273578	82581	266300	-190997	+183719	-69,8	+222,5

Продовження табл. 2.7

1	2	3	4	5	6	7	8
Валовий прибуток (збиток)	42850	16815	30299	-26035	+13484	-60,8	+80,2
Інші операційні доходи	24107	13322	25101	-10785	+11779	-44,7	+88,4
Адміністративні витрати	4050	3028	4698	-1022	+1670	-25,2	+55,2
Витрати на збут	22202	839	588	-21363	-251	-96,2	-29,9
Інші операційні витрати	39358	19627	22698	-19731	+3071	-50,1	+15,6
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	1347	6643	27416	+5296	+20773	+393,2	+312,7
Інші фінансові доходи	14	4	12	-10	+8	-71,4	+200,0
Інші доходи	24294	10	1282	-24284	+1272	-100,0	+12720
Фінансові витрати	815	2315	1248	+1500	-1067	+184,0	-46,1
Інші витрати	4049	4	1443	-4045	+1439	-99,9	+35975
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування: прибуток (збиток)	20791	4338	26019	-16453	+21681	-79,1	+499,8
Податок на прибуток від звичайної діяльності	2590		1878	-2590	+1878	-100,0	
Фінансовий результат від звичайної діяльності: прибуток (збиток)	18201	4338	24141	-13863	+19803	-76,2	+456,5
Чистий: прибуток (збиток)	18201	4338	24141	-13863	+19803	-76,2	+456,5
Рівень комерційного доходу, %	11,62	14,55	8,62	+3	-6	+25,2	-40,8
Рівень витрат обігу, %	65	71	79	+6	+8	+8,9	+11,1

Заданими табл. доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -17131 тис. грн, темп росту склав 95,4 %, та темп приросту дорівнює -4,6 %, що характеризується негативно. Податок на додану вартість у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 3974 тис. грн, темп росту склав 107,8 %, та темп приросту дорівнює 7,8 %.

Інші вирахування з доходу у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -1276 тис. грн, темп росту склав 7,9 %, та темп приросту дорівнює -92,1 %.

Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -19829 тис. грн, темп росту склав 93,7 %, та темп приросту дорівнює -6,3 %, що характеризується негативно.

Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2016 р. проти 2014р. зменшилась на -7278 тис. грн, темп росту склав 97,3 %, та темп приросту дорівнює -2,7 %, що характеризується позитивно.

Валовий прибуток у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -12551 тис. грн, темп росту склав 70,7 %, та темп приросту дорівнює -29,3 %, що характеризується негативно.

Інші операційні доходи у 2016 р. проти 2014р. збільшились на 994 тис. грн, темп росту склав 104,1 %, та темп приросту дорівнює 4,1 %, що характеризується позитивно.

Адміністративні витрати у 2016 р. проти 2014р. збільшились на 648 тис. грн, темп росту склав 116 %, та темп приросту дорівнює 16 %, що характеризується негативно. Витрати на збут у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -21614 тис. грн, темп росту склав 2,6 %, та темп приросту дорівнює -97,4 %, що характеризується позитивно. Інші операційні витрати у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -16660 тис. грн, темп росту склав 57,7 %, та темп приросту дорівнює -42,3 %, що характеризується позитивно.

Фінансовий результат від операційної діяльності у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 26069 тис. грн, темп росту склав 2035,3 %, та темп приросту дорівнює 1935,3 %, що характеризується позитивно.

Інші фінансові доходи у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -2 тис. грн, темп росту склав 85,7 %, та темп приросту дорівнює -14,3 %, що характеризується негативно. Інші доходи у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -23012 тис. грн, темп росту склав 5,3 %, та темп приросту дорівнює -94,7 %, що характеризується негативно.

Фінансові витрати у 2016 р. проти 2014р. збільшились на 433 тис. грн, темп росту склав 153,1 %, та темп приросту дорівнює 53,1 %, що характеризується негативно. Інші витрати у 2016 р. проти 2014р. зменшились на -2606 тис. грн, темп росту склав 35,6 %, та темп приросту дорівнює -64,4 %, що характеризується позитивно.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 5228 тис. грн, темп росту склав 125,1 %, та темп приросту дорівнює 25,1 %, що характеризується позитивно.

Податок на прибуток від звичайної діяльності у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -712 тис. грн, темп росту склав 72,5 %, та темп приросту дорівнює -27,5 %, що характеризується позитивно.

Чистий прибуток у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 5940 тис. грн, темп росту склав 132,6 %, та темп приросту дорівнює 32,6 %, що характеризується позитивно.

Рівень комерційного доходу, % у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -3 %, що характеризується негативно. Рівень витрат обігу у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 13,67 %, що характеризується позитивно.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу фінансових результатів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. зроблено висновок про негативі тенденції у 2016 р. проти 2014 р.

Порядок розподілу прибутку і покриття збитків ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» визначається рішенням загальних зборів у відповідності до чинного законодавства Статуту та внутрішніх нормативних документів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім».

Прибуток ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» утворюється з надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат па оплат) праці. З економічного прибутку ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» сплачуються передбачені законом податки та інші обов'язкові платежі, а також відсотки по кредитах банків і по облігаціях.

За рахунок чистого прибутку, що залишається в розпорядженні ПрАТ «Севєродонецький Оргхім»:

виплачуються дивіденди;

створюється та поповнюється резервний фонд (капітал);

накопичується нерозподілений прибуток (покриваються збитки).

Збитки, заподіяні в наслідок фінансово господарської діяльності ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» компенсуються:

за рахунок коштів резервного фонду ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім»;
за рахунок майна ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім»;

за рахунок додаткових внесків учасників ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім»;

за рахунок інших фондів, передбачених законодавством.

Використання чистого прибутку ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Використання чистого прибутку ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр., тис. грн.

Найменування показників	Роки			Темп зростання, %	
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2015 - 2014	2016 - 2015
1	2	3	4	5	6
1. Чистий прибуток (усього)	18201	4338	24141	23,8	556,5
2. Виплачено власникам					
3. Спрямовано до власного капіталу	18201	3428	24041	18,8	701,3
4. Відрахування в резервний фонд		910	100		11,0
5. Інші відрахування					11,0

За даними таблиці 2.8 чистий прибуток ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» у 2016 році в сумі 24141 тис. грн., з яких 24041 було спрямовано до власного капіталу у вигляді нерозподіленого прибутку, а 100 тис. грн. відраховано в резервний фонд, у 2015 році прибуток склав 4338 тис. грн., з яких 3428 тис. грн. було спрямовано до власного капіталу у вигляді нерозподіленого прибутку, а 910 тис. грн. відраховано в резервний фонд. Отже, керівництво ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» здійснює розподільчу політику спрямовану на реінвестування прибутку та розвиток підприємства.

2.7. Взаємини і розрахунки з бюджетом по податках і неподаткових платежах

ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» є платником податків та оподатковується за звичайною системою оподаткування. Підприємство оподатковувалось у 2014 році згідно Закону України про систему оподаткування», а з 2015 року оподатковується згідно Податкового Кодексу України. Кодекс набрав чинності з 1 січня 2015 року. Структура податкових платежів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. наведена у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Платежі до бюджету ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за
2014-2016 рр., тис. грн.

Найменування показників	2014		2015		2016	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %
Плата за землю	1967,9	3,53	981,35	5,9	1134,9	21,93
Податок на прибуток	2590,0	4,6			1878,0	36,3
Плата за використання природних ресурсів	118,07	0,21	58,88	0,35	68,09	1,32
Екологічний податок	39,36	0,07	19,63	0,12	22,7	0,44
Збір за спеціальне використання води	47,23	0,08	23,55	0,14	27,24	0,53
Сума ПДВ до сплати в бюджет, тис. грн.	50965	91,38	15528	93,36	2017	38,98
Податок з власників транспортних засобів	43,29	0,08	21,59	0,13	24,97	0,48
Економічні санкції					1,2	0,02
Разом	55770,85	99,99	16633	100	5174,1	100

За даними таблиці 2.9 можна зробити висновок про те що у складі податкових платежів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» Сума плати за землю у 2015 р. зменшилась на -986,55 тис. грн, або на -50,1 %, а у 2016 р. збільшилась на 153,55 тис. грн., або на 15,6 %.

Сума оплати за використання природних ресурсів у 2015 р. зменшилась на -59,19 тис. грн, або на -50,1 %, а у 2016 р. збільшилась на 9,21 тис. грн., або на 15,6 %. Сума екологічного податку у 2015 р. зменшилась на -19,73 тис. грн, або на -50,1 %, а у 2016 р. збільшилась на 3,07 тис. грн., або на 15,6 % (рис. 2.7).

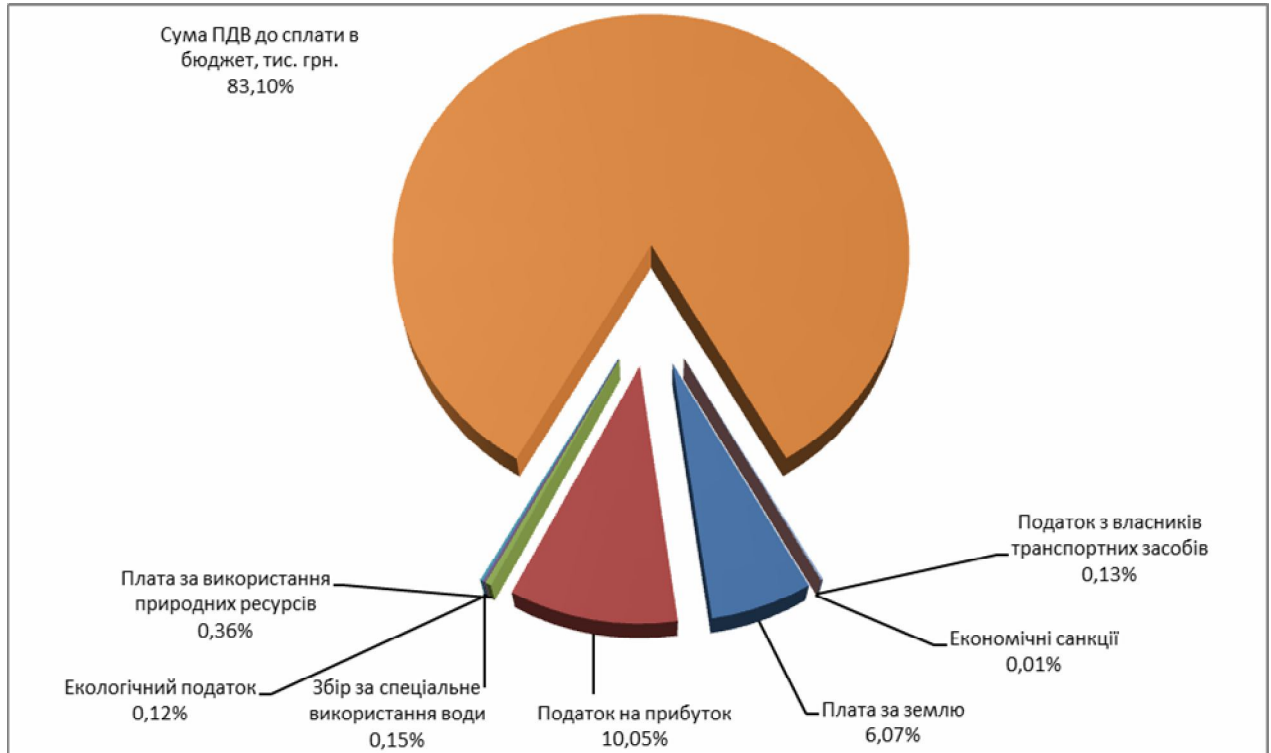

Рис. 2.7. Структура платежів до бюджету ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім»

Сума збору за спеціальне використання води у 2015 р. зменшилась на -23,68 тис. грн, або на -50,1 %, а у 2016 р. збільшилась на 3,69 тис. грн., або на 15,7 %. Сума ПДВ до сплати в бюджет, тис. грн. у 2015 р. зменшилась на -35437 тис. грн, або на -69,5 %, а у 2016 р. зменшилась на -13511 тис. грн., або на -87 %. Сума податку з власників транспортних засобів у 2015 р. зменшилась на -21,7 тис. грн, або на -50,1 %, а у 2016 р. збільшилась на 3,38 тис. грн., або на 15,7 %.

Таким чином, загальна сума податкових платежів до бюджету у 2015 р. зменшилась на -39137,85 тис. грн, або на -70,2 %, а у 2016 р. зменшилась на -11458,9 тис. грн., або на -68,9 %.

2.8. Дебіторська і кредиторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Кредиторська заборгованість — сума заборгованості підприємства перед його кредиторами на певну дату.

Аналіз власне кредиторської заборгованості починається з вивчення складу і структури кредиторської заборгованості за даними форми №1 «Баланс».

Для обліку розрахунків за наданими фінансовими кредитами застосовується рахунок 3771 "Розрахунки з іншими дебіторами". ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» ведеться аналітичний облік дебіторської заборгованості за кожним позичальником у розрізі кожного окремого договору, що засвідчує факт надання фінансового кредиту, а також ведеться аналітичний облік отриманого у заставу майна за оціненою вартістю.

Використовуючи дані форми 1 «Баланс», проаналізуємо структуру та динаміку кредиторської заборгованості за звітний та попередній роки, а також питому вагу кредиторської заборгованості в сумі поточних активів.

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» представлено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Дебіторська та кредиторська заборгованість ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 роки, тис. грн.

Дебіторська заборгованість	2014	2015	2016	Кредиторська заборгованість	2014	2015	2016
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	28475	16823	23028	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	54997	20514	36737
Дебіторська заборгованість за рахунками:				Поточні зобов'язання за розрахунками:			
- за бюджетом	89	1965	6	- з одержаних авансів	12	325	11786

Продовження табл. 2.10

1	2	3	4	5	6	7	8
- за виданими авансами	1292	2378	16073	- з бюджетом	157	178	1381
Інша поточна дебіторська заборгованість	8304	767	6996	- з позабюджетних платежів	28	47	59
				- зі страхування	551	696	881
				- з оплати праці	871	1045	1535
				- з учасниками	164	164	163
				Інші поточні зобов'язання	3024	747	2780
Разом	38160	21933	46103	Разом	59804	23716	55322

За даними таблиці 2.10 спостерігається, що сума кредиторської заборгованості ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» на кінець 2016 р. дорівнює 55322 тис. грн. Сума дебіторської заборгованості ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» на кінець 2016 р. дорівнює 46103 тис. грн.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги на кінець 2016 року становить 23028 тис.грн. Обліковою політикою встановлено величину резерву сумнівних боргів визначати методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості, тобто на основі аналізу платоспроможності окремих дебіторів.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом становить 6 тис.грн., в тому числі: комунальний податок - 2,0 тис.грн.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами становить 16073 тис.грн., в тому числі : передплати, видані ПАТ «Кіровська швейна фабрика» - за товари, Луганській енергетичній компанії - за електроенергію, Ф-лу управління «Луганськгаз» - за газ та ін.

Інша поточна дебіторська заборгованість складає 6996 тис.грн., в тому числі: заборгованість пенсійного фонду -106 тис.грн. дебіторська заборгованість працівників по ссудах - 541 тис.грн, заборгованість покупців за договорами комісії (ПАТ «Промдизель» та ТОВ «Укрмаштранс»- 2061

тис.грн.) , розрахунки по претензіях- 55 тис.грн., інша поточна заборгованість -2 тис.грн.

Загальна сума поточних зобов'язань на кінець звітнього року становить 55322 тис.грн, із них : - вартість поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями -3381 тис. грн. Це вартість довгострокового кредиту в іноземній валюті, взятого на придбання, ремонт та модернізацію діючих основних засобів. - за товари, роботи та послуги - 36737 тис.грн.

Поточні зобов'язання за розрахунками: - з авансів одержаних - 11786 тис.грн., - з бюджетом - 1381 тис.грн., в тому числі - податок на доходи фізичних осіб - 316 тис.грн., податок на додану вартість- 105 тис.грн, податок на прибуток - 796 тис.грн., інші податки -53 тис.грн. - зі страхування -881 тис.грн., в тому числі до пенсійного фонду -881 тис.грн - з оплати праці - 1535 тис.грн. Простроченої заборгованості з виплати заробітної плати немає. - з учасниками - 164 тис.грн. (не отримані дивіденди, нараховані в попередніх звітних періодах).

Інші поточні зобов'язання склали 2780 тис.грн., в тому числі : - за розрахунками з підзвітними особами -13 тис.грн., - по розрахунках за отриманими претензіями за поставлену готову продукцію - 128 тис.грн., - за утриманими аліментами -24 тис.грн., - за розрахунками з профспілками - 63 тис.грн., - інші зобов'язання - 49 тис.грн..

Оцінка дебіторської заборгованості в ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» здійснюється згідно з вимогами П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Таким чином, обсяги кредиторської заборгованості перевищують обсяги кредиторської, що свідчить проте що, підприємство більше залучує коштів ніж відволікає.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «СЄВЕРОДОНЕЦЬКИЙ ОРГХІМ»

3.1. Аналіз активів підприємства та джерел їх формування

Аналіз активів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» та джерел їх формування здійснюємо на основі пасиву балансу. Скорочений аналітичний баланс охоплює важливі характеристики статичної й динамічної майнового стану підприємства. Інформація досліджується з використанням методичних прийомів горизонтального і вертикального аналізу. У процесі горизонтального аналізу визначаються абсолютні та відносні зміни величин окремих видів активів і пасивів, а також дається оцінка цих змін. Вертикальний аналіз передбачає дослідження структури, тобто частки окремих видів майна і джерел. Показники активу балансу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» приведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Аналіз балансу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» за 2014-2016 рр.

	Дані за роками на кінець року						Зміна (+, -)			
	2014		2015		2016		2015-2014		2016-2015	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Нематеріальні активи					11	0,01			11	0,01
Основні засоби	18217	14,71	25436	27,28	26782	18,79	7219	12,57	1346	-8,49
Незавершене будівництво	5732	4,63	1238	1,33	5580	3,92	-4494	-3,3	4342	2,59
Довгострокові фінансові інвестиції:										
Інші необоротні активи	1247	1,01	1247	1,34	1247	0,87		0,33		-0,47
Разом	25196	20,35	27921	29,95	33620	23,59	2725	9,6	5699	-6,36
Оборотні активи										
Запаси	59703	48,22	42908	46,02	58838	41,28	-16795	-2,2	15930	-4,74
Дебіторська заборгованість:	38160	30,82	21933	23,52	46103	32,35	-16227	-7,3	24170	8,83

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Поточні фінансові інвестиції										
Грошові кошти:	739	0,6	417	0,45	1988	1,39	-322	-0,15	1571	0,94
Інші оборотні активи	1		54	0,06	1964	1,38	53	0,06	1910	1,32
Разом	98603	79,65	65312	70,05	108893	76,4	-33291	-9,6	43581	6,35
Всього	123803	100	93239	100	142523	100	-30564		49284	

За даними активу балансу ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» валюта балансу у 2016 р. порівняно з 2015 р. зросла на 49284 тис.грн, що характеризується позитивно. На дане відхилення вплинуло відповідне збільшення необоротних активів на 5699 тис.грн. і збільшення оборотних активів на 43581 тис.грн. Динаміку до збільшення має сума незавершеного будівництва збільшення проти 2015 року складає 4342 тис. грн. або 2,59 % у структурі. Приріст основних засобів ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» склав 1346 тис.грн., це свідчить про розширення виробничого потенціалу підприємства. Необоротні активи зросли в основному внаслідок збільшення основних засобів, та незавершеного будівництва. Основні засоби відображені в обліку по фактичним витратам на придбання, доставку і встановлення з урахуванням сум обов'язкових індексацій.

Найбільшу частку в складі необоротних активів займають основні засоби, найменшу довгострокові фінансові інвестиції. Структура необоротних активів на кінець 2016 року зазнала змін (збільшилась питома вага основних засобів) і зменшилась частка нематеріальних активів.

Характеризуючи динаміку оборотних активів, можна спостерігати суттєвий вплив на їх збільшення зміни величини дебіторської заборгованості та запасів (приріст на 24170 тис.грн. та запасів на 15930 тис.грн.).

Наявність грошових коштів і їх збільшення на кінець 2016 року є однією з умов підвищення платоспроможності підприємства. Станом на кінець 2016 року залишок грошових коштів та їх еквівалентів ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» становить 1988 тис. грн., що складає

залишок коштів на поточному рахунку. Станом на кінець 2016 року вартість запасів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» становить 58838 тис. грн.

В складі оборотних активів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» найбільшу питому вагу займає запаси та дебіторська заборгованість. Зросла і частка незавершеного виробництва в активах підприємства, що може бути результатом їх накопичення внаслідок утворення неліквідів, свідомого накопичення, перебоїв в матеріально-технічному постачанні. Графічно структура оборотних активів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» наведена на рис. 3.1.

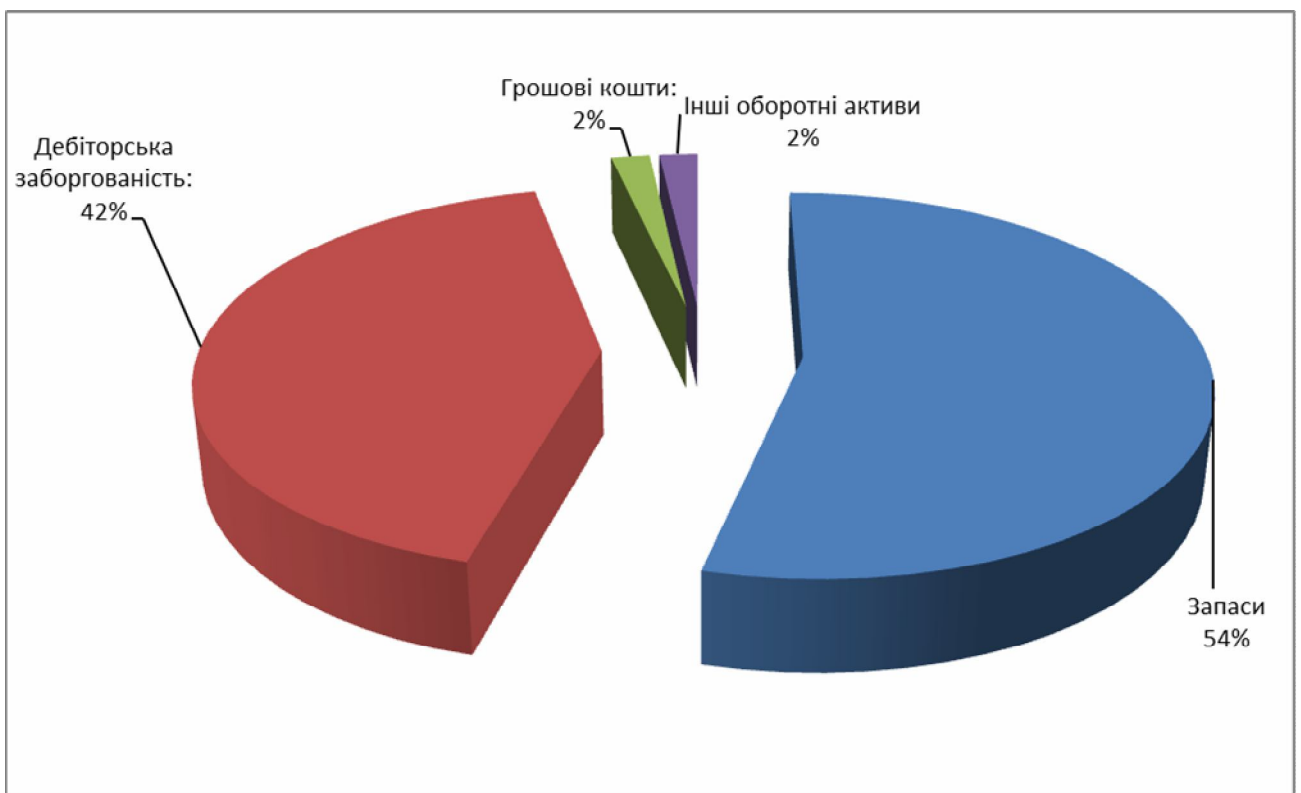

Рис. 3.1 Структура оборотних активів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» у 2016 р.

Негативною характеристикою діяльності є збільшення питомої ваги незавершеного виробництва, що може бути наслідком порушення її ритму відвантаження, незадовільної організації перевезень, затримки оформлення транспортних документів.

Дебіторська заборгованість ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» займає понад 32,35 % в активах підприємства. Дані балансу свідчать, що в основному вона складається з боргів дебіторів за продукцію, товари роботи, послуги. Збільшення дебіторської заборгованості і зростання її питомої ваги в активах може бути пов'язане з труднощами в реалізації продукції, неплатоспроможністю покупців. В цілому структуру оборотних активів слід вважати позитивною, так як питома вага запасів в оборотних активах зменшилась, а частка грошових коштів і коштів в розрахунках зростає.

Аналіз дозволяє вивчити співвідношення необоротних і оборотних активів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» в загальній величині активів. Графічно співвідношення необоротних активів та оборотних активів ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» наведено на рис. 3.2.

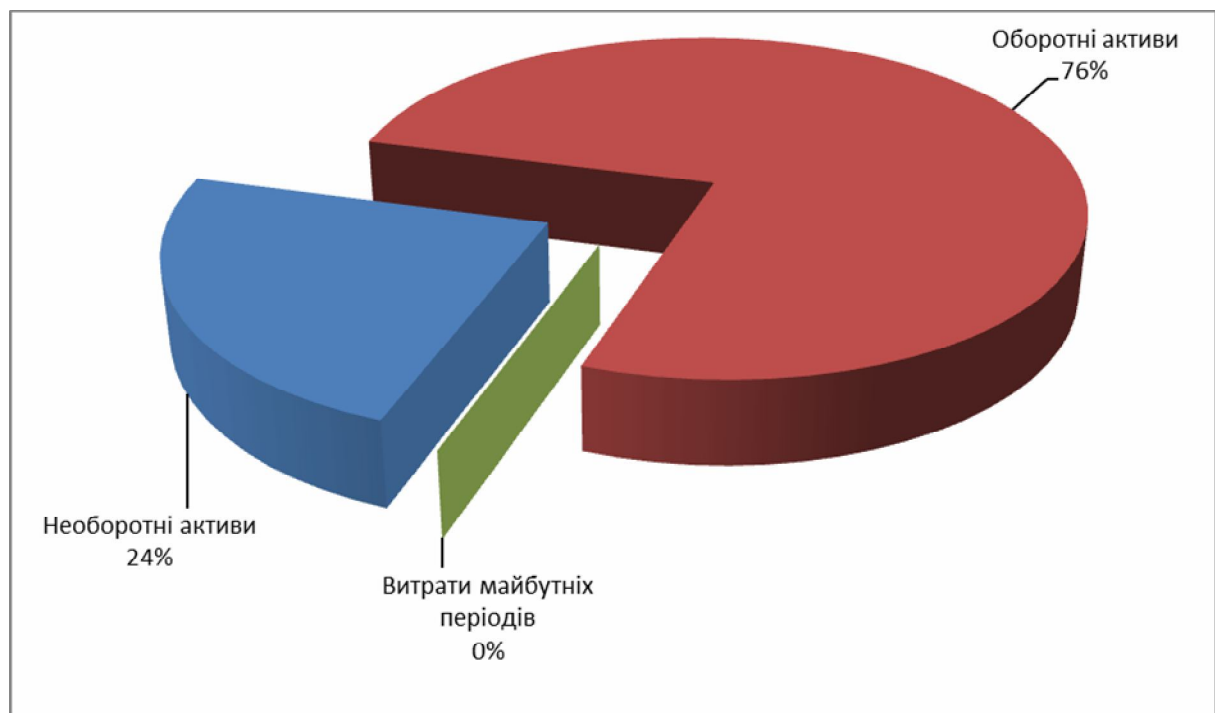

Рис. 3.2 Структура активу ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» в 2016 р.
(на кінець року)

Проведений аналіз дозволив зробити висновок про те, що ПрАТ «Сєверодонецький Оргхім» має незначну залежність від позикового капіталу. У структурі активів переважають необоротні активи, що свідчить

про середній рівень ліквідності. В табл. 3.2 подана інформація про склад, структуру і динаміку пасивів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», складена на основі інформації пасиву балансу.

Таблиця 3.2

Склад, структура джерел формування фінансових ресурсів ПрАТ
«Севєродонецький Оргхім» в 2014-2016 рр., тис. грн.

	Дані на кінець року						Зміна (+, -)				
	2014 рік		2015 рік		2016 рік		2015 від 2014		2016 від 2015		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
Власний капітал											
Статутний капітал	3127	2,53	6127	6,57	6127	4,3	3000	4,04			-2,27
Додатковий капітал	7364	5,95	7364	7,9	7364	5,17		1,95			-2,73
Резервний капітал	524	0,42	1434	1,54	1534	1,08	910	1,12	100		-0,46
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	38917		42345	45,42	66386	46,58	3428	13,99	24041		1,16
Разом	49932	40,33	57270	61,42	81411	57,12	7338	21,09	24141		-4,3
Забезпечення наступних виплат та платежів	3000	2,42			3390	2,38	-3000	-2,42	3390		2,38
Зобов'язання											
Короткострокові кредити	4157	3,36					-4157	-3,36			
Короткострокові зобов'язання за розрахунками	6910	5,58	12253	13,14	2400	1,68	5343	7,56	-9853		-11,46
Кредиторська заборгованість	56616	45,73	22805	24,46	52379	36,75	-33811	-21,27	29574		12,29
Розрахунки з учасниками	164	0,13	164	0,18	163	0,11		0,05	-1		-0,07
Інші поточні зобов'язання	3024	2,44	747	0,8	2780	1,95	-2277	-1,64	2033		1,15
Разом	70871	57,24	35969	38,58	57722	40,5	-34902	-18,66	21753		1,92
Всього	123803	100	93239	100	142523	100	-30564		49284		

Дані таблиці 3.2 свідчать про зростання джерел формування засобів підприємства у 2016 році року порівняно з 2015 роком. Зростання величини пасивів обумовлено зростанням власного капіталу та проточних зобов'язань.

За даними таблиці власний капітал ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» збільшився на 7338 тис. грн., у 2015 році та збільшився на 24141 тис. грн. у

2016 році у структурі збільшення склало 21,09 % у 2015 році, та зниження у структурі на -4,3 % у 2016 році. Частка статутного капіталу в пасивах ПрАТ «Северодонецький Оргхім» відповідно у 2014 та 2016 роках складає 61,42 % і 57,12 %, що свідчить про зменшення.

У 2016 році власний капітал збільшився головним чином внаслідок збільшення нерозподіленого прибутку на 24041 тис. грн., та резервного капіталу на 100 тис. грн. Питома вага останнього в складі пасивів дорівнює у 2015-2016 рр. - 0,42 %, та 1,08 %. Загальна сума власного капіталу складає у 2016 році 81411 тис. грн., а його питома вага дорівнює 57,12 %. Результати аналізу свідчать про переважання власного капіталу у джерелах фінансування. Графічно структура позикових коштів ПрАТ «Северодонецький Оргхім» у 2016 р. наведена на рис. 3.3.

Рис. 3.3 Структура позикових коштів ПрАТ «Северодонецький Оргхім» у 2016 р.

Довгострокових зобов'язань підприємство не має. До складу зобов'язань ПрАТ «Северодонецький Оргхім» включаються короткострокові зобов'язання за розрахунками. Що стосується зобов'язань підприємства, то

вони збільшились у 2015 році на 5343 тис. грн. або 7,56 %, а у 2016 році зменшилась на 9853 тис. грн. або на 11,46 %. У структурі зобов'язань кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2016 році складає 52379 тис. грн., або 36,75 %.

Співвідношення між власними і позиковими джерелами коштів складається на користь власних. Питома вага власного капіталу в пасивах ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» дорівнює у 2016 році 57,12 %, забезпечення наступних виплат та платежів складає 2,38 %, поточних зобов'язань 40,5 %. Структура джерел формування фінансових ресурсів ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» наведена на рис. 3.4.

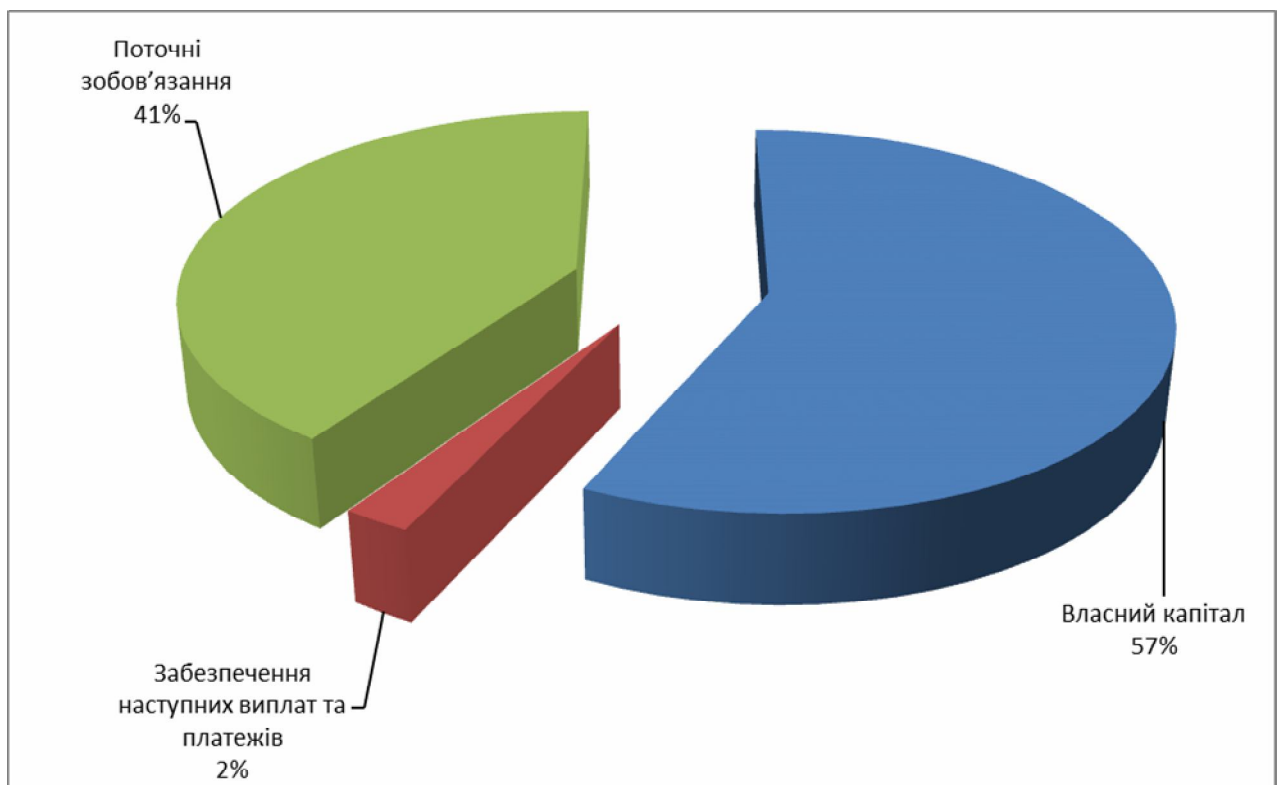

Рис. 3.4 Структура джерел формування фінансових ресурсів
ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» в 2016 р.

Отже, ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» залежне від зовнішніх джерел фінансування на 40,5 %. Оцінка зміни структури пасиву показує низький рівень фінансової стійкості у 2016 році.

3.2. Аналіз показників фінансового стану підприємства

Платоспроможність підприємства характеризує здатність безперервно здійснювати платежі першочергової необхідності для забезпечення безперебійної діяльності. Баланс підприємства вважають абсолютно ліквідним, якщо виконуються наступні співвідношення:

$$A_1 \geq П_1; A_2 \geq П_2; A_3 \geq П_3; A_4 \leq П_4.$$

Групування активів за ступенем ліквідності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» наведено у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Групування активів за ступенем ліквідності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім»

Активи	Умовне позначення	Розрахунок	Роки		
			2014	2015	2016
Активи за ступенем ліквідності					
Високоліквідні	A ₁	Ф1 Σ (P220 – P240)	739	417	1988
Швидколіквідні	A ₂	Ф1 Σ (P150 – P210)	38160	21933	46103
Повільноліквідні	A ₃	Ф1 Σ (P100 – P140, P250, 270)	59708	42968	60812
Важколіквідні	A ₄	Ф1 P080	25196	27921	33620
Зобов'язання за строками погашення					
Найбільш термінові	П ₁	Ф1 Σ (P530 – P610)	59804,0	23716,0	55322,0
Короткострокові	П ₂	Ф1 Σ (P500 – P520)	11067,0	12253,0	2400,0
Довгострокові	П ₃	Ф1 P480, 630			
Постійні	П ₄	Ф1 Σ (P380, P430)	52932,0	57270,0	84801,0
Баланс			59804,0	23716,0	55322,0
Платіжний надлишок або нестача коштів					
	A ₁ -П ₁		-59065,0	-23299,0	-53334,0
	A ₂ -П ₂		27093,0	9680,0	43703,0
	A ₃ -П ₃		59708,0	42968,0	60812,0
	A ₄ -П ₄		-27736,0	-29349,0	-51181,0

З даних табл. 3.5 можна зробити висновок про те, що для абсолютної ліквідності балансу на протязі 2014 та 2016 роках у підприємства не вистачає високоліквідних активів для погашення найбільш термінових зобов'язань.

Для комплексної оцінки ліквідності балансу в цілому визначаємо

загальний показник ліквідності за формулою:

$$\frac{(A_1 * ПВ_{A1} + A_2 * ПВ_{A2} + A_3 * ПВ_{A3})}{(П_1 * ПВ_{П1} + П_2 * ПВ_{П2} + П_3 * ПВ_{П3})} \quad (3.1)$$

де $ПВ_A$ та $ПВ_{П}$ – питома вага відповідних груп активів та пасивів в їх загальному підсумку.

Розрахунок загального показника ліквідності наведений у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Розрахунок загального показника ліквідності

Умовні позначення	Роки					
	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
Активи						
A ₁	739	0,6	417,0	0,45	1988,0	1,39
A ₂	38160	30,82	21933,0	23,52	46103,0	32,35
A ₃	59708	48,23	42968,0	46,08	60812,0	42,67
Зобов'язання						
П ₁	59804	48,31	23716,0	25,44	55322,0	38,82
П ₂	11067	8,94	12253,0	13,14	2400,0	1,68
П ₃						
ЗПЛ	1,36		3,27		1,9	

З даних табл. 3.6 видно, що загальний показник ліквідності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» підвищився у 2015 та значно знизився у 2016 році. Отже, за результатами розрахунків можна зробити висновок про те що ліквідність балансу ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» порушена. Аналіз показників фінансового стану ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» наведений у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Аналіз показників фінансового стану ПрАТ «Севєродонецький Оргхім»

Показник	Нормативне значення				Відхилення	
		2014	2015	2016	2015 - 2014	2016 - 2015
1. Аналіз майнового стану підприємства						
1.1 Коефіцієнт зносу основних засобів		0,66	0,60	0,61	-0,06	+0,01
1.2 Коефіцієнт оновлення основних засобів		0,05	0,04	0,05	-0,01	+0,01
1.3 Коефіцієнт вибуття основних засобів		0,03	0,05	0,04	+0,02	-0,01

Продовження табл. 3.7

1	2	3	4	5	6	7
2. Аналіз ліквідності підприємств						
2.1 Коефіцієнт покриття	більше 1	1,391	1,816	1,887	+0,425	+0,071
2.2 Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	0,549	0,621	0,833	+0,072	+0,212
2.3 Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25-0,5	0,010	0,012	0,034	+0,002	+0,022
2.4 Чистий оборотний капітал, тис. грн.	більше 0, збільшення	27732	29343	51171	+1611	+21828
3. Аналіз фінансової стійкості підприємства						
3.1 Коефіцієнт автономії	більше 0,5	0,403	0,614	0,571	+0,211	-0,043
3.2 Коефіцієнт фінансування	менше 1, зменшення	0,428	0,614	0,595	+0,186	-0,019
3.3 Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	більше 0,1	0,251	0,449	0,439	+0,198	-0,010
3.4 Коефіцієнт маневрування власного капіталу	більше 0, збільшення	0,495	0,512	0,587	+0,017	+0,075
4. Аналіз ділової активності підприємства						
4.1 Коефіцієнт оборотності активів	збільшення	3,32	0,92	2,52	-2,400	+1,600
4.2 Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільшення	6,21	1,86	6,33	-4,350	+4,470
4.3 Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільшення	14,36	3,31	8,72	-11,050	+5,410
4.4 Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	зменшення	25	110	42	+85	-68
4.5 Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	зменшення	59	196	58	+137	-138
4.6 Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	збільшення	5,97	1,94	5,83	-4,03	+3,89
4.7 Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	збільшення	17,37	3,91	11,07	-13,46	+7,16
4.8 Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільшення	7,75	1,85	4,28	-5,90	+2,43
5. Аналіз рентабельності підприємства						
5.1 Коефіцієнт рентабельності активів	більше 0, збільшення	0,190	0,040	0,200	-0,150	+0,160
5.2 Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	більше 0, збільшення	0,509	0,081	0,375	-0,428	+0,294
5.3 Коефіцієнт рентабельності діяльності	більше 0, збільшення	0,004	0,063	0,093	+0,059	+0,030
5.4 Коефіцієнт рентабельності продукції	більше 0, збільшення	0,157	0,204	0,114	+0,047	-0,090

За даними табл. 3.7 коефіцієнт зносу основних засобів у 2015 р. проти 2014р. зменшився на -0,06, а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 0,01, що характеризується негативно. Коефіцієнт оновлення основних засобів у 2015 р. проти 2014р. зменшився на -0,01, а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 0,01, що характеризується негативно. Коефіцієнт вибуття основних засобів у 2015 р. проти 2014р. збільшився на 0,02, а у 2016 р. проти 2015 р. знизився на -0,01, що характеризується позитивно.

Коефіцієнт покриття який дає загальну оцінку ліквідності активів, показуючи, яка сума поточних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань у 2015 р. збільшився на 0,425, а у 2016 р. збільшився на 0,071, та склав на кінець 2016 р. 1,887 що нижче нормативу.

Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності який є жорстким критерієм платоспроможності та ліквідності підприємства, і показує частину короткострокової заборгованості підприємства яку можна погасити за рахунок наявних грошових коштів у 2015 р. збільшився на 0,072, а у 2016 р. збільшився на 0,212, та склав на кінець 2016 р. 0,833 що в межах нормативу.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризується рівнем покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на гроші відповідає строку погашення зобов'язань у 2015 р. збільшився на 0,002, а у 2016 р. збільшився на 0,022, та склав на кінець 2016 р. 0,034 що нижче нормативу.

Чистий оборотний капітал у 2015 р. проти 2014р. збільшився на 1611 тис. грн., а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 21828 тис. грн., що характеризується позитивно.

Коефіцієнти ліквідності показують, що ПрАТ «Северодонецький Оргхім» має недостатньо коштів для погашення строкових та довгострокових зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності та коефіцієнт швидкої ліквідності та коефіцієнт покриття знаходиться нижче нормативного значення.

Коефіцієнт фінансової автономії, який характеризує, можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, його незалежність від позикових джерел збільшився у 2015 р. на 0,211 та у 2016 р. зменшився на -0,043 та його значення на кінець 2016 р. в межах нормативу і складає 0,571. Коефіцієнт стійкості фінансування, який характеризує, яку частину активів балансу сформовано за рахунок стійких джерел збільшився у 2015 р. на 0,186 та у 2016 р. зменшився на -0,019 та його значення на кінець 2016 р. менше нормативу і складає 0,595. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами, який показує, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів збільшився у 2015 р. на 0,198 та у 2016 р. зменшився на -0,01 та його значення на кінець 2016 р. в межах нормативу і складає 0,439.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу, який характеризує частку власних оборотних активів у власному капіталі збільшився у 2015 р. на 0,017 та у 2016 р. зріс на 0,075 та його значення на кінець 2016 р. в межах нормативу і складає 0,587

За даними показників фінансової стійкості ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» спостерігається зниження показників, що свідчить про погіршення фінансового стану. Зниження коефіцієнта фінансової автономії й зростання коефіцієнтів фінансової залежності свідчать про зниження фінансової стійкості ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» у 2016 році проти 2015 року.

Коефіцієнт оборотності активів, який відображає швидкість обороту сукупного капіталу підприємства у 2015 р. проти 2014 р. знизився на -2,4 об., та у 2016 р. проти 2015 р. збільшився на 1,6 об., отже, це Позитивна зміна, його значення у 2016 р. складає 2,52 об.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, який показує розширення або зниження комерційного кредиту, наданого підприємству у 2015 р. проти 2014 р. знизився на -4,35 об., та у 2016 р. проти 2015 р. збільшився на 4,47 об., отже, це позитивна зміна, його значення у 2016 р. складає 6,33 об. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, який

показує у скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість у 2015 р. проти 2014 р. знизився на -11,05 об., та у 2016 р. проти 2015 р. збільшився на 5,41 об., його значення у 2016 р. складає 8,72 об.

Період погашення дебіторської заборгованості, який показує середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто період її погашення у 2015 р. проти 2014 р. зріс на 85 дн., та у 2016 р. проти 2015 р. скоротився на -68 дн., отже, це позитивна зміна, його значення у 2016 р. складає 42 дн.

Період погашення кредиторської заборгованості, який показує середній період сплати підприємством короткострокової заборгованості у 2015 р. проти 2014 р. зріс на 137 дн., та у 2016 р. проти 2015 р. скоротився на -138 дн., отже, це позитивна зміна, його значення у 2016 р. складає 58 дн.

Коефіцієнт оборотності запасів, який відображає число оборотів товарно-матеріальних запасів підприємства у 2015 р. проти 2014 р. знизився на -4,03 об., та у 2016 р. проти 2015 р. збільшився на 3,89 об., його значення у 2016 р. складає 5,83 об.

Фондовіддача, яка показує ефективність використання основних засобів підприємства у 2015 р. проти 2014 р. зменшилась на -13,46 об., та у 2016 р. проти 2015 р. збільшилась на 7,16 об., отже, це позитивна зміна, його значення у 2016 р. складає 11,07 об. Коефіцієнт оборотності власного капіталу, який характеризує ефективність використання власного капіталу підприємства у 2015 р. проти 2014 р. знизився на -5,9, та у 2016 р. проти 2015 р. збільшився на 2,43, отже, його значення у 2016 р. складає 4,28.

У 2016 р. відбулося зростання показників ділової активності, та зокрема підвищення ефективності використання активів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», зокрема це виражено у зростанні коефіцієнту оборотності активів, скороченні періоду оборотності..

Коефіцієнт рентабельності активів у 2015 р. проти 2014р. зменшився на -0,15, а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 0,16, що характеризується позитивно. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу у 2015 р. проти 2014р.

зменшився на -0,428, а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 0,294, що характеризується позитивно. Коефіцієнт рентабельності діяльності у 2015 р. проти 2014р. збільшився на 0,059, а у 2016 р. проти 2015 р. зріс на 0,03, що характеризується позитивно. Коефіцієнт рентабельності продукції у 2015 р. проти 2014р. збільшився на 0,047, а у 2016 р. проти 2015 р. знизився на -0,09, що характеризується негативно.

На кінець 2016 року позитивну динаміку до збільшення мають всі показники рентабельності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», що свідчить про зростання прибутковості та ефективності діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім».

Таким чином, підводячи підсумки можна зробити висновок про те що підприємство має середній рівень фінансового стану підприємство є ліквідним та платоспроможним та має зростаючу динамку показників прибутковості та рентабельності.

ВИСНОВКИ

Об'єктом практики є ПрАТ «Севєродонецький Оргхім»

Основним напрямками діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» є виробництво та реалізація мінеральних обрив для хімічних та сільськогосподарських підприємств України та країн СНД.

Найбільш істотною власною проблемою для товариства є наявність морально застарілого обладнання, модернізація та оновлення якого потребує суттєвих інвестицій.

Фінансову службу ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» очолює головний бухгалтер, який, призначається на посаду рішенням директора ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Головний бухгалтер здійснює керівництво працівниками бухгалтерії ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Керує працівниками бухгалтерського обліку підприємства та розподіляє між ними посадові завдання та обов'язки.

В обов'язки фінансової служби входить управління та керівництво процесом виконання бюджету коштів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім», забезпечення своєчасного та правильного його планування щодо видаткової частини.

За результатами проведеного аналізу зроблено висновок про значне зниження прибутковості підприємства у 2015 р. та зростання її у 2016 р., що відбулось за рахунок зміни обсягів виробництва, у 2015 р. вони зменшились на тис. грн., а у 2016 р. зросли на тис. грн., що характеризується позитивно, та відповідно і позитивно вплинуло на результати діяльності ПрАТ «Севєродонецький Оргхім». Основу грошових потоків складають надходження від основної операційної діяльності.

За результатами проведеного аналізу власного капіталу встановлено, що підприємство має стабільну суму власного капіталу, що зумовлено зростанням прибутку ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» у 2014-2016 роках.

За результатами аналізу спостерігається зростаюча динаміка витрат ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. Основним доходом ТД «Антрацитвуглеінвест» є дохід (виручка) від реалізації продукції, він склав у 2016 році 296599 тис. або 91,83 % у структурі. Чистий прибуток у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 5940 тис. грн, темп росту склав 132,6 %, та темп приросту дорівнює 32,6 %, що характеризується позитивно. Рівень комерційного доходу, % у 2016 р. проти 2014р. зменшився на -3 %, що характеризується негативно. Рівень витрат обігу у 2016 р. проти 2014р. збільшився на 13,67 %, що характеризується позитивно. Таким чином, за результатами проведеного аналізу фінансових результатів ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» за 2014-2016 рр. зроблено висновок про негативі тенденції у 2016 р. проти 2014 р.

Керівництво ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» здійснює розподільчу політику спрямовану на реінвестування прибутку та розвиток підприємства. Обсяги кредиторської заборгованості перевищують обсяги кредиторської, що свідчить проте що, підприємство більше залучує коштів ніж відволікає. Проведений аналіз дозволив зробити висновок про те, що ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» має незначну залежність від позикового капіталу. У структурі активів переважають необоротні активи, що свідчить про середній рівень ліквідності.

ПрАТ «Севєродонецький Оргхім» залежне від зовнішніх джерел фінансування на 40,5 %. Оцінка зміни структури пасиву показує низький рівень фінансової стійкості у 2016 році. Для абсолютної ліквідності балансу на протязі 2014 та 2016 роках у підприємства не вистачає високоліквідних активів для погашення найбільш термінових зобов'язань.

Підводячи підсумки можна зробити висновок про те що підприємство має середній рівень фінансового стану підприємство є ліквідним та платоспроможним та має зростаючу динамку показників прибутковості та рентабельності.

Служба охорони праці входить в структуру підприємства як одна з основних виробничо-технічних служб і підпорядковується безпосередньо генеральному директору ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім». Служба охорони праці складається з інженера з охорони праці підприємства.

Служба охорони праці ПрАТ «Сєвєродонецький Оргхім» здійснює організаційно-методичну роботу з управління охороною праці, робить підготовку відповідних управлінських рішень і контролює їх виконання. Спеціалісти служби контролюють стан охорони праці на різних об'єктах, проводять вступний інструктаж з питань охорони праці, беруть участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві як голови комісії, аналізують стан охорони праці, складають звіти про нещасні випадки, професійні захворювання і аварії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2222-ІУ від 08.12.2004, ВВР, 2005, № 2, ст. 44) Харків.: Фоліо, 2008. — 58 с.
2. Податковий кодекс України : від 23.12.2010 р. № 2856-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Ст. 3248 - [Електронний ресурс] – Режим доступу :www.rada.gov.ua
3. Господарський кодекс України – К.: ВЕЛЕС, 2004. – 164 с.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України, № 996-XIV від 16.07.1999 р.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291 зі змінами і доповненнями від 14 жовтня 2008 р. № 1238.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Мінфіну України 29.11.99 № 290, зі змінами та доповненнями № 627 від 27.06.2016.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Мінфіну України 31.03.99 № 87 (зі змінами та доповненнями).
8. Артеменко В.Г. Фінансовий аналіз: навчальний посібник./Артеменко В.Г., Беллендир М.В. - 2-е вид-ня, перероб. і доп.- М.: Справа та сервіс, 2004. – 160 с.
9. Бланк И.А. Управление прибылью / Бланк И.А. – 3-е изд. – К.: Ника-Центр, 2007. – 768 с.
10. Бандурко О.М. Фінансова діяльність підприємства /О.М. Бандурко, М.Я. Коробов, П.І. Орлов, К.Я. Петрова. – 2-е вид., доп. та перер. – К: Либідь, 2003-384 с.

11. Башнянин Г.І. Мікроекономічні ринкові системи: метрологічні проблеми аналізу ефективності функціонування / Г.І. Башнянин, І.М. Копич, І.О. Чупик. - Львів: ЛКА. - 2014. - 182 с. - С. 85.
12. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. /М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк та ін. — 2-ге вид., без змін . — К.: КНЕУ, 2007 . — 592 с.
13. Волков Д. П. Порівняльна характеристика методик аналізу основної операційної діяльності промислового підприємства [Електронний ресурс] / Д. П. Волков // Інноваційна економіка . - 2016. - № 2. - С. 345-348. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/inek_2016_2_78.pdf
14. Гинзбург А.И. Экономический анализ : учебник для вузов. 2-е изд., перераб. и доп. / А.И. Гинзбург. – СПб. : Питер, 2008. – 528 с.
15. Глинський В.В. Статистичний аналіз. навч. посіб. /В.В.Глинський,В.Г.Ионин - 2-ге. вид., перероб. та доп. - М.: Филинь, 2010. - 264 с.
16. Голубєва Т.С.. Методологічні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства /Т.С. Голубєва, І.В. Колос //Актуальні проблеми економіки. - 2006. - №5(59). – С.49-51
17. Ковалёв В.В. Анализ хозяйственной деятельности : учебник / В.В. Ковалёв, О.Н. Волкова. – М. : ООО «ТК Велби», 2002. – 272 с.
18. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова . — 3-тє видання, виправлене і доповнене . — К. : Знання, 2008 . — 488 с.
19. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства; видання 2-ге, пер. та доп. : навч. посібник / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков, В.А. Панков, А.А. Герасимов, В.В. Ровенська. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.
20. Костирко Р.О. Комплекса оцінка вартості підприємства: Монографія / Р.О.Костирко, Н. В. Тертична, В. О. Шевчук . — Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2007. — 224с.

21. Кострирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: Монографія. – Луганськ: вид. СНУ ім. В.Даля, 2004 . – 240 с.
22. Линенко А.В. Обґрунтування вибору фінансової стратегії підприємства / А.В. Линенко, Т.О. Сніжко // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. – 2010. – № 1. – С. 109–113.
23. Литвин, Б. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Б. М. Литвин, М. В. Стельмах . – К. : Хай-Тек Прес, 2008 . – 336 с.
24. Назаренко Т.П. Маржинальний дохід: проблеми трактування та класифікації / Т.П. Назаренко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: «Економічні науки», 2009. – Вип. 2 (48). – С. 85-88.
25. Фінансовий менеджмент: навчально-методичний посібник /О.В. Шевчук та ін. – Луганськ : Альма-матер, 2008 . – 358 с.
26. Хома, І. Б. Фінансовий аналіз: навчальний посібник /І.Б. Хома, Н.І.Андрущенко, К. М. Слюсарчик . – Львів: Львівська політехніка, 2009 . – 344с.
27. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: підручник /Ю.С. Цал-Цалко . – К. : ЦУЛ, 2009 . – 568 с.
28. Шеремет А.Д. Комплексный анализ хозяйственной деятельности / А.Д. Шеремет. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 415 с.
29. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник /І.О.Школьник, І. М. Боярко, Б. І. Сюркало. – Суми : Університетська книга, 2010. – 304 с.

ДОДАТКИ